XXIII. évf. 230 sz. 1947 október 9 csütörtök

ÁRA 50 FILLÉR

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám, földszint (Arany Bika-bérház). — Telefon: 118 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

(Arany Bika-bérház) félemelet. Telefon: 113 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig. Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.

A kormanyprogramm

Elhangzott a kormányprogramm. Ennek a programmnak főjellemvonása, hogy azonnali feladatokat jelöl meg, mintahogy valóban a mai helyzet megköveteli a sürgős intézkedéseket. Dinnyés miniszterelnök a koalíciós kormányzat programmját ismertette és ennek megfelelően mind a négy koalíciós párt felfogása tükröződik a kormányzati programmban. Bizonyos megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a Független Kisgazda Párt ama feltételei és kívánságai, melyeket a nyugadt kormányzás előfeltételeként jelölt meg benne foglaltatnak a kormányprogramban Természetes, hogy a többi koalíciós párt kívánságai is szóhoz jutottak, merthisz a koalíciós kormányzás a megismétlődő, megegyezésen alapul. Ezenképpen egyeztek meg a koalíciós pártok a mostani kormányprogrammban.

A kormányprogramm politikai részén túl a gazdasági rész az, ami elsősorban leköti a figyelmet. Nem is csoda, hiszen ma mindenki a maga bőrén érzi a drágaságot, a rossz termés következményeit. **A harmadik aszályos esztendő után most látbatjuk igazán, hogy mennyire a mezőgazdasághoz van kötve ennek az országnak és lakosainak jóléte.** A nemzeti jövedelem az előzetes becslésekkel szemben több mint egy milliárdnyi forintos csökkenést mutat és az államháztartás bevételeiben hozzávetőlegesen egynegyed milliádos kiesést fog majd okozni. Ez a két tétel, amit a miniszterelnök a helyzet illusztrálására felhozott, mindent megmagyaráz.

Viszont ezzel a szomorú ténnyel számolni kell és **nincs más teendő, mint arra törekedni, hogy a természet mostohaságát, a gyenge termés következményeit okos és célravezető intézkedéssel csökkentsük.** A gyenge terméshozam magában ártdrágító tényező, de ami ezentúl van, a spekuláció, láncolás, árurejtegetés, az már **valóban drákói eszközökkel megszüntetendő,** merthisz különben a szociális feszültség oly nagy és éles lesz ami könnyen megrázkódtatáshoz vezet. Ezért a **közvélemény pártkülönbség nélkül megelégedéssel látja a drágaság letörésére irányuló intézkedéseket, valamint a közellátás nehézségeinek áthidalását célzó elhatározásokat.** Valóban nem lehet ma komolyabb feladat, mint úrrá lenni a nehézségeken és kihúzni ezt a telet, egyformán eloszlatni a rendelkezésre álló erősen lecsökkent mennyiségű élelmet.

Ebből folyik, hogy meg kell **szüntetni az egyik oldalon mutatkozó tobzódó luxust és a másik oldalon sötét árnyként jelentkező nyomort.** Ebből folyik, hogy alaposan meg kell nézni, mire megy az államnak a pénze, ami az adófizetők nehezen kiizzadt adójából tevődik össze. **A takarékosság és a racionalizálás kell hogy érvényesüljön minden vonalon.** Joggal mondta a miniszterelnök, hogy a közigazgatásnak és az állami vállalatoknak példát kell mutatni a termelés fejlesztésében és észszerűsítésében és ezért meg kell szüntetni az állami vagy államosított vállalatok **deficitjét.**

Helyeslással vesszük tudomásul, hogy a kormányprogramm most is hangsúlyozza, hogy **a kormányzat a magántulajdon elve alapján áll.** Ennek kijelentése mellett azok a reformok, melyeket a kormány gazdasági, adózási téren más vonatkozásban tervez, nem kapják azt a könnyen félreérthető beállítást, mintha a magántulajdon elvei lennének érintve általuk. Annak a jelszónak a megvalósítása, hogy „fizessenek a gazdagok" ha észszerűen és céltudatosan történik, kétségtelenül hozzájárul a szociális feszültség levezetéséhez, mintahogy a becsületérzést elégíti ki gyanus származású vagyonok eredetének megvizsgálása. Fontosnak tartjuk azonban a becsülettel szerzett tisztes magánvagyonok megbecsülését és a magánkezdeményezés jogainak fentartását, mert ezek nélkül gazdasági fellendülés a kívánt mértékben nem következhet be.

Általában helyénvaló, hogy **a gazdasági problémák állanak a kormányprogramm központjában.** Ezeknek helyes megoldásától függ az ország talpraállítása és a szociális szempontok érvényesítésétől az általános életszínvonal emelése.

Megindult a kormányprogramm feletti vita

Kommunista és pfeifferista szónok beszélt - Egyhangulag Implom Ferencet (FKG) választották meg a Ház alelnökévé Az első interpellációk

Az országgyűlés szerdai ülését féltizenegykor nyitotta meg Nagy Imre elnök. A napirend első pontja a Szabó Árpád lemondása folytán megüresedett alelnöki tisztség betöltése volt. **A Ház küzelkiállással Implom Ferencet** (Független Kisgazda Párt) **választotta meg alelnöknek.** A koalíciós pártok képviselői lelkes tapssal ünnepelték az alelnököt.

Zsolt Béla (Radikális párt) személyes megtámadtatás címén kért szót. Választási statisztikai adatokat idézve rámutatott arra, hogy a pártjára esett szavazatok legnagyobb része nem Peyer Károlyéknak, hanem a radikális párti képviselőknek szólt. Peyerék a választási hadjárat során olyan magatartást tanusítottak, amely arra vallott, hogy a jobboldal tetszését keresik, márpedig a Radikális párt, ha voltak és lesznek is vitái a munkáspártokkal, az ellenséget mindig a jobboldalon látja.

Peyer Károly személyes megtámadtatás címén szólalva fel, visszautasította Zsolt Béla kijelentéseit. Felolvasta azt a megállapodást, amely csoportja és a Radikális párt között létrejött és azt fejtegette, hogy annak értelmében a választáson szerzett mandátumokat a két szerződő fél között egyenlően kell elosztani.

A kormányprogramm feletti vita során a Kommunista Párt részéről felszóláló **Révai** József beszédének bevezető részében a gazdasági nehézségekkel foglalkozott, megállapítva, hogy **a kenyérgabonahiány 500.000—1,000.000 mázsa.** Az eldugott készletek felkutatásával azonban biztosítani lehet az ellátást. Hangoztatta a takarékosság fontosságát és a gazdagok fokozottabb megadóztatását követelte. **A hároméves terv első hónapjaiban az előirányzott összegnek csak egyharmadát tudtuk befektetni** — mondotta. — Az egyéni **kezdeményezés szabadságát pártja csak a hároméves terv keretén belül látja megengedhetőnek.** Ezért követeli a bankok államosítását, az árdrágítás megfékezését és a dolgozók bíróságát. Révai ezután visszautasította a választásokkal kapcsolatos kifogásokat s hangoztatta, hogy pártja nem vonja kétségbe olyan ellenzék létjogosultságát, amely csak a kormány és nem a demokrácia ellenzéke. Olyan ellenzékre, mely kétségbe akarja vonni a választások érvényességét és közben külföldre kacsintgat, nincs szükség. Szerinte az emberi jogok csak olyan demokráciában válhatnak valósággá, amely **előbb megsemmisíti ellenségeit.** A továbbiakban hangoztatta, hogy **a világpolitikában nőnek az ellentétek, az állásfoglalás elől mi sem térhetünk ki.** Nem elég hangoztatni a demokratikus népekkel való barátságot, hanem össze is kell fogni azokkal a népekkel, melyek az imperializmussal szemben a nemzetek szabadságának ügyét képviselik — mondotta Révai. Beszéde végén beszámolt **a 9 kommunista párt értekezletéről** rámutatott arra, hogy ez az értekezlet nem jelenti azt, hogy a kommunisták szembefordulnak a szociáldemokratákkal, vagy a többi demokratikus erőkkel. Ellenkezőleg az értekezlet a munkásegység és a demokratikus erők egységfrontjának megszilárditását határozta el. A kormányprogrammot elfogadja.

A következő szónok **Meór** Gyula, a Magyar Függetlenségi Párt (Pfeiffer párt) vezérszónoka **két óra hosszat tartó** beszédében foglalkozott a politikai helyzettel és bírálta a kormány programmját. Visszautasítja azt az állítást, hogy pártja a külföldi reakciós körökkel működnék együtt. Pártja felfogása szerint a választások nem voltak sem szabadok, sem tiszták, mégis a koalició vereségével végződtek, mert igen nagyarányu lett az ellenzeki polgári csoport előretörése. Részletesen foglalkozott a választási visszaéléssel. Hangoztatta, hogy **igenis építő kritikát kívánnak gyakorolni** a kormánnyal szemben, amellyel szemben teljesen bizalmatlanok, **de ha olyan törvényjavaslatokkal áll elő a kormány, amelyet helyeselnek, azt megszavazzák.**

Ezután az elnök napirendi inditványára úgy határoztak, hogy csütörtökön délelőtt tiz órakor folytatják a kormányprogramm feletti vitát. A napirend megállapitása után **Zsolt Béla és Peyer Károly között ismét igen heves személyi természetű polémiára került sor.**

Ezután a bejegyzett **21 interpelláció meghallgatására tértek át.**

Parragi György (Balogh párt) a belügyminiszterhez interpellált a magyarhú németek kitelepitése tárgyában.

Kunszery Gyula (Balogh párt) a miniszterelnökhöz interpellált a pornográf sajtótermékek tárgyában. Kifogásolta, hogy amíg a demokratikus tankönyvek és sajtó számára nincs elegendő papir, nagymennyiségben jelennek meg különböző pornográf jellegű sajtótermékek.

Vészy Mátyás (Polgári Demokrata) a választójogtól jogosulatlanul megfosztottak ügyében interpellált.

Lévay Zoltán (Balogh párt) két interpellációjának elmondására halasztást kapott.

Kováts László (Barankovics) az aszálysujtotta Tisza jobbparti országrész sürgős megsegitésére kérte az összkormányt.

Vargha László (Barankovics) a nagykarácsonyszállási plébános megverése tárgyában interpellált a belügyminiszterhez és kérte a bűnösök mielőbbi megbüntetését.

Szenner Ottó (Pfeiffer párt) az összkormányhoz interpellált a Magyar Függetlenségi Párt ajánlási iveivel kapcsolatban folyamatba tett eljárás tárgyában.

Vértessy István (Balogh párt) **Hegymegi Kiss** Pál (pártonkívüli) a választási visszaélések **Farkas** Dénes (Demokrata Néppárt) a mezőgazdasági helyzet ről, **Dögei** Imre (MKP) a mezőgazdasági üzemanyagellátásról, **Szabó** Piroska (MKP) a burgonyaellátás biztosításáról, **Piros** László (MKP) az adócsalások szigorúbb megtorlásáról, **Oláh** Miklós MKP a hódmezővásárhelyi munkanélküliségről interpellált. Az ülés **este 7 órakor** ért véget.

Heves vita a görög kérdésről az UNO-ban

Megtörtént az angol kormány átalakítása

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottságának ülésén a görög kérdés vitajánál **Debler** jugoszláv kiküldött megvádolta Nagybritanniát, hogy **csúfot űz abból az egyezményből,** amelyet a szövetségesek Görögország kérdésében noztak. Az Egyesült Nemzetek Balkáni Bizottságának megállapitásait pontatlanoknak minősitette. Elvetette az amerikai javaslatot.

MacNeil brit kiküldött **heves vita során kifogásolta Debler bontó hangnemét s az alelnök Deblert ismételten rendreutasította. Ekkor az ukrán delegátus tiltakozott** azon a címen, hogy az elnök megakadályozza a szónokot beszéde zavartalan elmondásában. Majd **a svéd kiküldött** áthidaló javaslatot terjesztett elő, amely szerint a történtekért egyik fél sem hibáztatandó és szólítsák fel Görögországot, állitsa helyre normális kapcsolatait szomszédaival. Javasolta semleges bizottság felállitását is, mely megvizsgálná a jelenlegi helyzetet és tervezetet készítene a nézeteltérés áthidalására. A **norvég** kiküldött támogatta a svéd inditványt. A görög kiküldött visszautasította azokat a vádakat, mintha Görögország háborús uszító és támadó lenne.

A görög kérdés általános **vitáját ezzel berekesztették és a szerdai ülésen különböző határozati inditványokkal foglalkoznak.**

ELVETETTÉK A HÁBORUS USZITÓK ELLENI JAVASLATOT

Az Egyesült Nemzetek bizottsága kedden este **Visinszkijnek a háborús uszitók elleni javaslatával foglalkozott.** A szavazás során a javaslatot 3 szavazattal hat ellenében elvetették. Nyolcan tartózkodtak a szavazástól.

VÁLTOZÁSOK AZ ANGOL KORMÁNYBAN

Attlee miniszterelnök kedden este nyilvánosságra hozta a brit kormány régóta várt átalakitásának részleteit. Az átalakitás célja, hogy megerősítse a kormányt a nemzetgazdasági problémáknak megoldására. A kormányból távozik Tellenger hadügyminiszter, Wilmot hadseregellátási miniszter, Westwood skótországi miniszter és Hynd nyugdíjügyi miniszter. Shynvell megválik a tüzelőanyagellátási miniszterségtől és hadügyminiszter lesz. Ugyancsak távozik a kormányból Addison, a brit államközösségi kapcsolatok minisztere. Az utóbbi helyére Baker kerül. Skótországi miniszter Woodburn, légügyminiszter Henderson, tüzelőanyagellátási miniszter Gailskel, hadseregellátási miniszter Strausz, nyugdíjügyi miniszter Buchenan Shynvell eltávolitása eddigi miniszterségéből viharos tiltakozást keltett a szélső baloldali körökben.

A szerda reggeli angol lapok érdeklődésének előterében a kormánynál bekövetkezett változások állanak. Az eseményhez fűzött megjegyzések igen különbözők. A Daily Mail szerint Attlee **megkeverte ugyan a kártyákat, de az ászok és királyok megmaradtak.** A lap azzal vádolja a miniszterelnököt, hogy határozatlan volt a változások végrehajtásában, helyesli viszont hogy lehetőséget adott több fiatal képviselőnek. A Daily Mirror amely gyakran támogatja a kormányt, kijelenti, hogy **a kormány ellenállt a baloldal támadásainak és erősen jobbra fordult.** A Daily Worker osztja ezt a nézetet.

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL
Simonffy utca 1/b.

A NÉMET BÉKESZERZŐDÉS LÉTREHOZÁSA

Washingtoni politikai körökben kijelentették, hogy az amerikai kormány nem foglalkozik a Németországgal való különbéke gondolatával, amint azt egyes amerikai lapok tudni vélik. **Az amerikai kormány továbbra is minden erőfeszítésével arra törekszik, hogy a Szovjetúnióval összhangban hozzák létre a német békeszerződést.** Hozzáteszik azonban washingtoni politikai körökben, hogy az amerikai erőfeszítések örökké nem tarthatnak és ha az amerikai kormány arra a meggyőződésre jut, hogy lehetetlen a német békét tető alá hozni, más határozatot hoz.

MÉG NINCS HIVATALOS AMERIKAI NYILATKOZAT

Az amerikai rádió hírmagyarázója megállapítja, hogy hivatalos részről **még nem történt illetékes állásfoglalás a kommunista tájékoztató iroda ügyében.** A washingtoni külügyminisztérium szóvivője csak annyit mondott: az ügyet alaposan szemmel tartjuk.

„E-LISTA" AZ AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTÉRIUMBAN

A washingtoni külügyminisztérium közli, hogy azonnal elbocsátanak minden olyan tisztviselőt, akinek személye „csökkentheti a szolgálat biztonságát". A közlemény megmagyarázza, hogy ezen mit kell érteni. Ilyen elsősorban minden olyan tisztviselő, aki „fasiszta vagy kommunista" szervezet tagja vagy ehhez a mozgalomhoz közeláll, aki az állam ellen irányuló „felforgató, vagy hazaáruló" mesterkedéseket támogat, aki idegen állam érdekeit szolgálja, aki kémkedik, vagy bizalmas értesüléseket juttat külföldre, végül az is, aki szorosabb kapcsolatban áll idegen hatalom ügynökeivel, vagy „oly gyenge jelleműnek ismert", hogy tartani lehet tőle, hogy ilyen cselekedetekre kapható.

A SZABADELVŰ ANGOL LAPOK

higgadtan szemlélik a 9 nemzet kommunista pártja belgrádi tájékoztató irodájának létrejöttét. A befolyásos angol lapok, mint a Times, a News Chronicle és a Daily Express felfogása szerint az esemény nem változtatja meg döntően a nemzetközi helyzetet. A lapok állásfoglalására jellemző a Daily Express vezércikkének következő része: **Nagybritanniában távolról sem gondolnak arra, hogy kikerülhetetlen konfliktus várható. Az angolok nem gondolják, hogy ennek meg kell történnie.** Mit kell most tenni Nagybritanniának? teszi fel a kérdést a Daily Express, majd így válaszolt: **Nagybritanniának olyan politikai vonalat kell követnie, amely sem Oroszország, sem Amerika táborával nincs függő viszonyban.** Nagybritanniának törekedni kell arra, hogy gazdaságilag önmagára támaszkodjék. Ezt követeli meg különleges nemzetközi szerepe. Nagybritanniának azonban a lehető legszorosabb kereskedelmi kapcsolatokat kell kiépítenie Oroszországgal.

BELPOLITIKAI HIREK

Politikai körökben igen nagy érdeklődés előzi meg a Szociáldemokrata Párt pénteki gyűlését, amelyet a pártvezetőség hívott össze. Az ülésre táviratilag hazahívták a Svájcban tartózkodó **Kónai Sándor** és dr **Ries István** minisztereket, de visszahívták a Romániában tartózkodó Marozsán és Schiffer képviselőket is. A tárgysorozaton hivatalosan az „időszerű politikai kérdéseket" vitatják meg, de politikai körök véleménye szerint a párt jövője szempontjából igen jelentős kérdésekről döntenek. A tanácskozás kapcsolatban van a kommunista pártok nemzetközi tanácskozásának határozatával is.

Pénteken minisztertanács dönt az államtitkárok és főispánok ügyében. Előzőleg a koalíciós pártok **pártközi** értekezletet tartanak.

A belügyminiszter elrendelte, hogy a községi hatóságok újjáépített ingatlanokról fényképet készítsenek.

Sürgős intézkedéseket a villanyáramszolgáltatás biztosítására

A szénfronton a helyzet változatlan. A tegnapi napon csupán **hat vagon szén futott be.** Ez a mennyiség ismét **kevesebb, mint az egynapi szükséglet. Az áramkorlátozás így tovább tart.** Tegnap este ismét a város legnagyobb részén szünetelt az áramszolgáltatás. **A villamosok csökkentett számban jártak**

A villamosárammal dolgozó iparosoknak, de általában a város egész lakosságának elsőrendű érdeke a zavartalan és teljes áramszolgáltatás. Mindent el kell követni arra, hogy elegendő szénhez jusson az elektromos üzem. Teljesen tisztázatlan, hogy mi okozza a jelenlegi szénmizériát. Ellentétes nyilatkozatok hangzanak el. Akárhogy is áll a dolog, mindenképpen arra kell törekedni, hogy **necsak a napi szénszükséglete legyen biztosítva a villanygyárnak, hanem megfelelő tartalékot is gyüjtsön.** Ha most a derűs őszi napokon is beköszönt már a szénválság, **mi lesz akkor a télen,** mikor komoly forgalmi nehézségek fordulhatnak elő.

Általános a **kívánság, hogy a törvényhatósági bizottság, amely éppen pénteken ül össze: komolyan foglalkozzék a problémával, hozzon célravezető határozatot és hajtsa is végre.**

A munkanélkül maradt közmunkások megint „megszállták" a városházát

Tegnap délelőtt 11 óra tájban ismét megszállták a közmunkások a városházát. Ezuttal az eddig a MÁV-nál dolgozott, de most elbocsátásra került lányok, asszonyok és férfiak vonultak fe la városházára. Előzőleg a szakszervezeti székházban tartottak gyülést, ott hangzott el a jelszó:

— Gyerünk a városházára!

A MÁV-nál eddig nyolcszáz közmunkás dolgozott. A közlekedésügyi minisztérium most leállította **a közmunkások ilyenmérvű foglalkoztatását és csak 250-es létszámot hagy meg a nagyhíd és hortobágyi munkák folytatásához.** Leérkezett a MÁV igazgatóság részéről Pőcze Lajos felügyelő, ő folytatott megbeszéléseket a közmunkások bizalmiaival, hogyan lehet a megfelelő 250 férfit kiválasztani.

A városházára felvonult tömeg követelte, hogy **továbbra is mindannyian dolgozhassanak és munka közben válogassák ki a MÁV-nál maradó 250-et, a többit pedig fokozatosan helyezzék el tervmunkájuknál.**

A vasuti közmunkások közrefogták Szabó Kálmán polgármestert és követelték, álljon ki teljes súllyal a munka folytatása mellett.

A tintetés hírére sok városi közmunkás is feljött, ők kérték a ledolgozott hetük munkabérének kifizetését.

A városi tanács összeült. Itt Hunyadi Béla közmunkafelügyelő ismertette az aznapi postával érkezett építés- és közmunkaügyi minisztériumi leiratot, **Lakatos Miklós államtitkár aláírásával a legszigorubban megtiltja a leirat, hogy munkabért kifizessenek nem a minisztérium által megszervezett munkákra és nem a minisztérium által meghatározott napokon teljesített munkákra. Akik saját kezdeményezésükből állottak munkába, azoknak munkabér nem fizethető ki.** (A „nem" szó alá van húzva a leiratban.) A leirat szerint az országos tervhivatallal tárgyalás alatt áll az október hóra adandó ellátmány közmunkaszervezésre. (A szeptember 30-án kiutalt 60.000 forint még nem érkezett meg, ugyancsak nem érkezett meg az 50.000 forint a hortobágyi munkákra.)

A városi tanács elhatározta, hogy **a város közmunkások részére megfizet kéthapi fizetéses szabadságidőt,** ezenkivül augusztus négy és szeptember két hetében fizetett alacsonyabb munkabér és az új magasabb kollektiv bér közötti különbséget.

A hosszas tanácskozás után megszületett döntést közölték a munkások bizalmiaival.

A döntés élénk megvitatás tárgya lett a közmunkások körében. **Három óra utánig ott tartózkodtak a városháza folyosóin, lépcsőházában, udvarában és sokan ültek a városház előtti parkban és az úttest szegélyén.** Negyed négy óra tájban a rendőri készültség, amely kezdettől fogva felügyelt, nehogy rendzavarás történjen, távozásra szólította fel a tömeget, amely a felszólításnak komolyabb rendzavarás nélkül engedelmeskedett.

Gyümölcsök téli eltartása

Városok háztartásaiban, ahol a kamrák nagyon kicsinyek, a házak erkélyein ládákba, gondosan csomagolva, fagy idején zsákokkal letakarva tarthatók el az almák. Nem baj ilyenkor ha a hó is belepi; nagy fagyok idején 2—3 rétegesen takarjuk felül és oldalt. Célszerű a téli almákat elraktározásuk előtt 1 és fél, 2 százalékos rézgálic oldatba mártogatni (az almákat egy kis kosárba téve, így koscarastól együtt kell az oldatba mártogatni) azért, hogy a gyümölcs felületén levő penészedést, rothadást okozó különféle gomba spóráját, „csiráját" elpusztítja, így tartósabbá teszi a gyümölcsöt.

A téli érésű körték elrakása úgy történik, mint az almáknak elrakása. A körte valamivel magasabb páratartalmú levegőt kíván, mert különben könnyen és hamar ráncosodik.

A szőlők közül téli elrakásra a lazább fürtök a legjobbak. A tőkén magasabb elhelyezésben növekedett fürtök tartósabbak lesznek, mint a föld felszínéhez közel fejlődöttek. A szőlő télire a legjobban eltartható gyümölcsök egyike. Régi, néples módja az eltartásnak az aggatás. Fordított helyzetben, szárával lefelé kell aggatni a fürtöket, úgy, hogy egymáshoz ne érjék. Erre alkalmas a kamra, üres szoba, száraz pince; fő, hogy fütetlen, minél hidegebb, szellőztethető, nem dohos levegőjü helyiség legyen. A kamrát előzőleg jól ki kell tisztítani, 2 százalékos rézgálicoldattal kimeszelni. Szép száraz napokon szellőztessünk s első időben esős napokon éjjel — a helyiség nagyságának megfelelően — 2—3 kénszeletet gyujtunk meg, hogy a kamra levegőjét és egyben a bogyók felületét fertőtlenítsük. Egyébként tiszta, penészmentes helyiségben nem kell gyakran szellőztetni, kénezéssel is csinján bánni. Erős világosságnak ne tegyük ki a fürtöket. Az elrakott szőlöt többször meg kell nézni, a romlani kezdő fürtöket azonnal fogyasszuk, az egyes penészedni kezdő szemeket pedig vágjuk ki a fürtből és a helyiségből is távolítsuk el.

Szőlöt frissen — a bogyók legcsekélyebb ráncosodása nélkül — eltarthatjuk vízzel telt üvegben. Ehhez a megszedett fürtök szárának egészen zöldnek kell lenni s a venyigével együtt kell levágni a fürtöt úgy, hogy 2—3 rügy maradjon rajta. Igy a fürtöt a venyige hosszabb végével vízzel telt befőttes üvegbe tesszük s állványon, drótra akasztva sorban elhelyezzük. Az üveg vizet időnként frissel pótoljuk. Sötét, fagymentes helyiség erre a megfelelő, ahol nem járkálunk. Szőlöt is lehet a szilvához hasonlóan száraz anyagban, rétegezve elraktározni, ládákba, egyfenekü hordócskába, bádogedénybe.

A belügyminiszter elrendelte, hogy az egységes magyar tűzoltóság kebelében a megszólítás ezentúl bajtárs.

Bricsesz nadrágot is készíttessen Tóth Gábor úriszabóságában PIAC-UTCA 69.

APOLLO MOZI

Marlene Dietrich és Jean Gabin a főszerepben, a francia filmgyártás megrendítő drámája.

Halálos ölelés

Előadások fél 5, fél 7, fél 9, va. sárnap de. 11 és du. fél 3-kor. Telefon: 194.

METEOR MOZGO csütörtökön

Dr Jörn Egy nőorvos naplója Könnyelmű lányok bűnös szerelmei Főszereplők: Videca Lindfors, Arnold Sjöstrand.

Előadások: 4, 6, 8 órakor.

Vigszínház mozi

Ma utoljára!

Megható, szivbemarkoló, felejthetetlen amerikai filmremek:

Dover fehér sziklái

FőSz.: Irene Dunne — Alan Marshal.

Előadások: 3.30, 6 és 8.30

Vorosilov tábornagy fogadta a magyar kulturális küldöttséget

Moszkva, október 8. (MTI) Vorosilov tábornagy h. miniszterelnök Szviridov altábornagy és Kamenev elnök jelenlétében kedden Kreml hivatalában fogadta a magyar kulturális küldöttséget. A küldöttség nevében Ortutay Gyula üdvözölte a tábornagyot átadva a köztársasági elnök, a magyar kormány üdvözletét és kijelentette azt az őszinte hálát és szeretet, amelyet a magyar nép Vorosilov személye iránt érez. Vorisolov tábornagy üdvözölte a magyar demokrácia megerősödését, annak első polgárát, a köztársasági elnököt és jó munkát kivánt az új magyar kormánynak. A fogadás több mint másfél óra hosszat tartott és igen baráti hangulatban folyt le.

Aknára futott és felrobbant a Tass gőzös

A Tass magyar vontató gőzös 3 nappal ezelőtt uszályok nélkül a bolgár parton haladt felfelé a Dunán. Éjjle 12 óra tájban Rahovo bolgár község közelében robbanás érte a gőzöst. A robbanás következtében hatalmas lék keletkezett. Felrobbant a kazán és a gőzös kettészakadt. A hajótest négy szakasza elsüllyedt a Dunába. Az eleje fennakadt egy zátonyon. Azok az alkalmazottak, akik a kazánházban, vagy annak közelében tartózkodtak, azonnal meghaltak. A vizsgálat eddigi adatai szerint a robbanást a Duna fenekén lévő akna okozta. A robbanás áldozatai lettek Popovics József fütő, Szabó Imre vitorlás, Kovács István, Veres András, Frick István és Nagy Mária konyhalány. — Megsebesült Farkas László kapitány, hajóparancsnok, Szabó László, Farkas Mihály, Faragó Béla gépész, Gyula Jakab fütő és Varga Ferenc másodkapitány. A sebesülteket a rahovói kórházba vitték.

A pedagógusok új státusrendezést kérnek

A Független Kisgazdapárt pedagógus csoportjának budapesti vezetősége ülést tartott. A kerületi szervezetek megbizottai beszámoltak a pedagógusok elkeseredett hangulatáról. A választások előtt ugyanis azt igérték, hogy a pedagógusok fizetését a **bíróéhoz hasonló módon fogják rendezni,** amiket az az első világháború előtt volt. **A beharangozott 805 forintos kezdő fizetés nem éri el a próbarendőr fizetését és 30 éves szolgálattal rendelkező polgári iskolai tanár fizetése jóval kisebb, mint a kollektiv szerződés alá tartozó szakmunkásé. A legnagyobb pedagógus fizetést, havi 720 forintot csak a tankerületi főigazgatók kapják. A vezetőség elhatározta, hogy memorandumban foglalja össze a nevelők sérelmeit, napokon belül a kormány elé viszi és új státusrendezést kérnek.**

Koleraelleni szérum-esőt permeteznek Kairóra és környékére

Karióból jelentik. A kairói kolerajárvány sokkal komolyabbnak bizonyult, mint eddig hitték. Az egyiptomi kormány elhatározta, hogy előkészíti Karió teljes elzárását a külvilágtól, ami egy 2 milliós város esetében rendkivül körülményes. Erre azonban annál is inkább szükség lesz, mert a szomszédos Palesztinába is átterjed a járvány. Gázából két koleraesetet jelentenek.

Clifford Svanson ellentengernagy az amerikai flotta parancsnoka Egyiptomba érkezése után telefonon kérte a washingtoni tengerészeti minisztériumot, hogy egész szérumkészülékeket küldjék azonnal Kairóba. Mindazok az emerikaiak, akik Egyiptomban időznek, kaptak védőoltásokat.

A közeli napokban az egyiptomi légierő gépei Kairó környéke fölött két órán keresztül dezinfekciós szérumesőt fognak permeteznj, hogy a kolera által inficitált legyeket elpusztítsák. Az egészségügyi minisztérium a rádió útján szólította fel a lakosságot, hogy az akció ideje alatt tartózkodjanak házaikban, de az ablakokat tartsák nyitva, hogy a dezinfekciós por lakásaikba is behatolhasson.

Másfél hónapig a földmüvelésügyi miniszter helyettesének adta ki magát Kabán egy szélhámos

Még 1946 elején történt, hogy egy fiatalember jelent meg Kaba községben és a községházára ment ahol előadta, hogy ő **a földmivelésügyi miniszter helyettese és megbizottja, fontos, államtitkári hatáskörrel van meggbizva. Irodahelyiséget rendezett be magának a községházán, állandóan a község fogatjón járt-kelt.** Lakást is vett ki, hol ellátást is kapott és azt mondotta, hogy ezt is a földmüvelésügyi kormányzat fizeti, illetve téritti meg. A félszemén kötést viselt, erre vonatkozólag azt adta elő, hogy a háborúban pilóta hadnagyként szolgált és egy légicsatában vesztette el félszeme világát. A fiatalember Dombai Lajos néven mutatkozott be, azt állitotta, hogy Isaszegről való és 80 holdas mintagazdasága, erdőbirtoka is van. A jó fellépésü fiatalember nagy hangon rendelkezett: **előadása szerint azzal a megbizatással küldték, hogy az elhagyott javaknál, földbirtoknál az állam tulajdonát képző, de haszonbérletbe kiadott bérleteknél az elszámolást ejtse meg. De ugyanakkor igénybe vett beszolgáltatásra állatokat, lovakat, borjut, sertést, másoknak meg visszaadta a beszolgáltatott állatokat, pénzt is vett fel, de adott is többeknek.**

Pecsétes iratokat is hamisitott és mutatott több helyen. Másfélhónapon keresztül működött, mint a **földmivelésügyi miniszter helyettese Kabán.** Igénybe vett 18 mázsa tengerit is, ebből hat mázsát egy csizmadiának adott, aki csizmát csinált neki. Fát hozott be Kiskabáról a községházára, **a község szekerét egy gazdának ajándékozta azzal, hogy a kőség két új szekeret kap helyette a földmivelésügyi minisztériumtól. Másfél hónap után gyanussá vált a fiatalember és akkor leplezték le, őrizetben vették.**

Most került a debreceni törvényszék dr Sőrés János elnöklete alatt álló büntetőtanács elé, Dombai Lajos teljesen beismerő vallomást tett, de nem tudta okát adni, miért követte el a szélhámosságot és mi volt ezzel a célja, hiszen komolyabb anyagi előnyöket nem ért el és nem is akart a látszat szerint elérni, hiszen többekkel még jót tett, ajándékozott állatot, szekeret

Kihallgatta a törvényszék Dombai apját, aki isaszegi munkásember. Elmondotta, hogy **a fiu Budapest ostrománál bombatámadásnál vesztette el a fél szemét, nem volt katona és a baleset, sebesülés után változott meg, úgy tünt fel neki, hogy a fiú most már nem beszámitható.**

A törvényszék végül is úgy határozott, hogy Dombai Lajost hiteles orvosszakértőkkel, az igazságügyi orvosi tanács közreműködésével megvizsgáltatja, hogy elmebajos-e.

Táncolt már Ön a János vitéz éttermeiben? Reggelig tánc! Kényelmes helyiségek, elsőrendű konyha és italok. % mentes és figyelmes kiszolgálás, mérsékelt árak. Magyari József elsőrendű kombinált zenekara magyar- és táncnótákat muzsikál. Zongorázik: Dr. Almássy. Reggeli órákban korhely és bableves. Állandóan reggelig nyitva. Hunyadi-utca 1. szám. Telefon: 782

Közgazdaság

A burgonyatermő vidékeken a burgonya eladására kötelezik a gazdákat

A hivatalos lap szerdai száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét, amely az ellátatlan lakosság részére szükséges burgonya biztosítása érdekében Somogy Tolna, Veszprém, Szabolcs, Szatmár, Bereg és Zemplén vármegyék területén a termelőket háztartási és szükségletüket meghaladó burgonyakészletük eladására kötelezi. Az említett vármegyékben a termelők fölös burgonyájukat a közellátásügyi miniszter által a szabadforgalomban kialakult termelői ár figyelembevételével megállapított áron kötelesek a gyűjtőkereskedőnek készpénzfizetés ellenében eladni.

—ooooo—

A ló és szarvasmarhavásár egész állományát eladták

A debreceni őszi nagyvásár kiemelkedő eseménye volt a tegnapiló és szarvasmarha vásár. Egészen békebeli nívón álló telhajtással szemben a kereslet olyan nagymérvű volt, hogy a vásárra felhajtott jószágok teljes állománya elfogyott. A vásárra mintegy 600 lovat és 1400 szarvasmarhát hoztak fel nem csak Debrecenből, hanem messze vidékekről. A vásár olyan zsúfolt volt, hogy mozogni is alig tudtak az érdeklődők. A gazdaközönség, főleg az újonnan földhöz juttatottak különösen a tenyészállatokat keresték s igen jó árakat fizettek a jószág párjáért. Az árak a mult hetihez képest nem emelkedtek, sőt a nagy kínálat sem morzsolta le az árakat. A vevők sorában igen nagy számmal voltak Heves, Szabolcs, Bihar és Borsod kisgazdái, de kivülük megjelentek a budapesti és más nagy városok állatkereskedői, akik jelentős tételeket vásároltak vágó állatokból.

A lóvásáron is nagy élénkség uralkodott. Amíg máskor csak kisebb vételeket számoltak el, a nagyvásár itt is eredményt hozott. Az újgazdák jófajta lovakból fedezték szükségletüket, a silányabb minőségű állatokat viszont azok vették, akiknek a meglevők mellett már csak kiegészítő példányra volt szükségük. A lóvásáron is voltak a hajdúmegyei vevőkön kivül vidékiek szép számmal.

Az árak így alakultak: vágni való sovány marha élősúlyban kgként 1.60, jobb minőség 2.60, bikák 2—2.50, jármos ökör párja 3400—4200 Ft-ig, tinó párja 1400—2500 Ft-ig nagyság szerint. Fejős tehén 1150—2100 Ft-ig, üző 600—1180 Ft-ig. Itt a nagy kereslet miatt valami áremelkedést lehetett tapasztalni.

A lóvásáron az árak tartottak voltak. Jó és közepes állatokért az elmult heti vásáron kialakult árakat fizették.

—xxxxx—

Néhány szó a földbérlők helyzetéről

Mikor a parasztt ársadalomról beszélünk bármilyen formában, elkerülhetetlen, hogy ne vessünk számot a földbérlők hatalmas tömegével. Az állam és ezen keresztül a köz szempontjából végeredményében mindegy, hogy a földet a tulajdonos, vagy a bérlő müveli-e meg. Fontos az, hogy jól müvelje. A jó müvelés elsősorban a bérlő érdeke.

Az új megosztott földpolitikánkkal meg kell szünni annak a helyzetnek, hogy a földbérlet lutri legyen, vagy sikerül vagy nem, s mint azt a mostani időjárás is dokumentálja, tömegek mennek benne tönkre és lesznek nincstelen földönfutókká.

Most, hogy beköszöntött az ősz, az egész bérlővilág olyan, mint egy felrugott hangyaboly. Fűhöz-fához kapkod, vessen, ne vessen, hová, miből fizessen. Megindultak a perlavinák.

Be kell ismerni, hogy ez az a réteg, mellyel a felszabadulás óta semmi néven nevezendő formában nem törődtek. Nagy hiba lenne, ha a mezőgazdaságunk terszerüsítésénél nem mint komoly, számottevő tényezőt vennénk számításba.

Feltétlenül szükséges az egyenjogúság elismerése, ne legyen megkülönböztetés paraszt és paraszt között, akár saját földjét müveli az, akár bérlő. Az állami juttatásokat egyenlősíteni kell. Éppen a bérlő az, aki a legmostohább körülmények között müveli meg a földet. Állatállománya kevés és silány, müvelő eszközei rosszak és kezdetlegesek, mezőgazdasági gépei jóformán nincsenek, kötelezettségei túlméretezettek.

Vegyünk számításba egy 30 kat. holdas bérletet. A birtok átlagos értékét állapitsuk meg 60.000 Ftban. Ezt adja at ulajdonos. Mit ad a bérlő? 30 kat. holdat jó adottság mellett egy bérlőcsalád megmüvelhet. Kell hozzá két igásállat, 2 tejelő jószág, legalább 2 fajkoca, 50—50 törzsbaromfi, 1 igásszekér, a legminimálisabb gazdasági felszerelés és 1 évi vetőmag. Ennek összesített értéke hozzávetőlegesen 20.000.— Ft s akkor még nincs meg az 1 évi létfenntartási alapja. Tehát a föld értékének lerögzített 60.000.— Ft-jával szemben a bérlő 25—30.000 Ft labilis tőkét fektet be, mely tőke a tulajdonoséval ellentétesen minden kockázatot vállal.

Ez a leszögezett tény, amit nem lehet elmellőzni, ennek alapján kell a bérlőtörvénynek megszületni, a magántulajdon védelmében a bérlő érdekeit biztositva nem holnap, de ma, mert már ma is késő. (F. F.)

—++—

Aszálysujtotta területekre irányított szálastakarmánynövények vasúti fuvardíjkedvezménye

A földmüvelésügyi miniszter rendeletével 20 százalékos szállitási kedvezményt biztosit az aszálysujtotta területekre irányított szálastakarmánynövények (szalmafélék, törek, szecska, szénafélék, tengerizár) préseletlen állapotban való szállitására, a valóságos súly után, de legalább 3500 kg. súly után, a kocsirakományú 6. osztály a) díjtételeiből. Ugyancsak 20 százalékos kedvezmény van biztositva a préselt állapotban való szállításnál is. A vasúti kocsi kihasználása szempontjából a préselt állapotban való szállitás sokkal előnyösebb, mert annak szállitási költsége a szállított mennyiséget számitva kb. félannyiba kerül, mint préseletlenül. A feladásnál a fuvarlevelekhez csatolni kell a vásárló lakása szerint illetékes Gazdasági Felügyelőség által kiállított, hivatalos pecséttel ellátott igazolványt, mely igazolja, hogy a rendeltetési hely aszálysujtotta vidék és a szállított takarmány állattartó gazda állatai részére takarmányozásra szükséges.

*

A nagytétényi sertéshizlaldában ötezer sertést hizlalnak ebben az esztendőben. A sertéshizlalda ezzel békebeli teljesitőképességéhez érkezett.

Anglia búzatermése a nagy szárazság következtében félmillió tonnával kevesebb, mint amennyit vártak — jelenti az angol földmüvelésügyi minisztérium.

A tőzsde irányzata elgyengült és alacsonyabb árfolyamokon kötöttek üzleteket. Kötések: Nemzeti Bank 45, Bauxit 82—80, Beocsini 6.25, Kőszén 67—62, Salgó 6—5.40, Ganz 4.40—4, Rima 9.50—9, Tröszt 15.50—14, Magyar Cukor 91, Georgia 12—11, Izzó 61—57, Dréher 70, Gschwindt 420, Vagútforgalmi 5, 914-es kötvény 63, 927-es kötvény 1125 forint.

A földmüvelésügyi minisztérium rendelete alapján minden 3 évet betöltött kancát a lótenyésztési felügyelőségnek be kell mutatni. A lótenyésztési felügyelőség a kancákat a következő helyeken és időben szemléli meg minden nap reggel 8 órától kezdve: október 10-én a látóképi és kadarcsi csárdák mellett, október 24-én a nagycserei fedeztető állomásnál és a bánki erdőhivatal mellett és október 25-én a Szoboszlói-úti kaparóház és a sertésvásártér előtt. A kancák elővezetése kötelező és az összeírás nincs összefüggésben a közelegen megindulo kancatörzskönyvelléssel.

Vegyék át a gazdák az ingyenes csávázó szert. A földmüvelésügyi miniszter a legnagyobb áldozatok árán lehetővé tette, hogy a karüszög leküzdése érdekében ingyenes csávázószert osszanak szét a gazdák között a búzavetőmag csávázására. A kiosztás már hetekkel ezelőtt megkezdődött. A miniszter hangsúlyozottan és különösen nyomatékkal figyelmezteti a gazdákat, hogy a búzavetőmag csávázásához szükséges szert vegyék át és csávázzák a vetőmagot, mert ha ezt elmulasztják, nemcsak az országot károsítják meg, hanem saját magukat is, és mulasztásuk a legszigorúbb büntetést vonja maga után.

Kedvezményes tenyészkocák kiosztása. Sertésállományunk minőségi és mennyiségi színvonalának emelése érdekében a földmüvelésügyi miniszter a hároméves terv keretében kedvezményes tenyészkoca süldő kiosztási akciót indított meg. Az akcióban elsősorban az újgazdák és a tiz hold szántónál nem nagyobb területen gazdálkodók részesülhetnek. Az újgazdák 75, a régi gazdák 25 százalékos arányban. Az igénylők összeírását a területileg illetékes állattenyésztő egyesületek végzik.

Állami gazdasági tanfolyamok tartása. A földmüvelésügyi miniszter a tél folyamán iskolaszerü állami gazdasági tanfolyamokat rendez azokon a helyeken, ahol megfelelő számú hallgató jelentkezik. A tanfolyamon való részvétel az egyéni ismereteinek gyarapitásán kivül nemzetgazdasági szempontból is nagy jelentőséggel bir, hogy ezáltal a haladó gazdatársadalom mezőgazdasági termelésénél és állattenyésztésénél okszerü gazdálkodással többtermelést érjen el, minőségben minél jobbat termeljen. Ezért kivánatos, hogy a tanfolyamon minél többen és minél előbb jelentkezzenek a Gazdasági Felügyelőségnél, mert az igénylések bejelentésének sorrendjében lesz megállapitva a tanfolyam ideje.

Orvos-Nap Debrecenben

Debrecenben október 11—12-én Orvos-Napot tartanak, melynek keretében értékes, az orvostudomány legújabb kutatásait feltáró előadások hangzanak el. Különösen nagy érdeklődés kiséri dr Mansfeld Géza egyetemi tanár „Büsedov kór az új pajzsmirigykutatások megvilágitásában" c. előadását, melyben a szegénysorsu nőosztályok körében rendkivül elterjedt, szinte népbetegségnek számitó Basedov-kór uj gyógymódjait ismerteti. Dr Végh Pál egyetemi m. tanár „Uj gyógyszerek, modern gyógyeljárások", dr Jeney Endre professzor „Bactérium Antagonizmus" és Székely Miklós dr népjóléti államtitkár az orvosi rendtartás kérdéseiről tartanak előadást. Az előadások szombaton délután 5 órikezdettel a Déri Müzeum előadótermében lesznek. Előadás után az orvos kongresszus résztvevőit társasvacsorán látják vendégül a Pall szálló emeleti termében, ahol üdvözlőbeszédet mond dr Szabó Kálmán polgármester. Vasárnap délelőtt filmmatiné, majd társasösszejövetel keretében orvosi problémák kerülnek megvitatásra. Az Orvos-Napon résztvenni szándékozók tájékoztatást nyerhetnek és bejelentéseket tehetnek Szombathy-Groskó Lajos dr orvosnál, Piac utca 38. alatt.

Szűcs munkák!
Bundák átszabása, javitása szolid árban!
Jakab Antal szűcsmesternél, Kossuth-u. 25. udvarban

Mindennemü **szállitást** vállal az
Express Szállitási Vállalat
Iroda: Iparkamara ép. (Werbőczi-utca 2.)
Cégt. **Szuhimán Ákos** szállitmányozó

Divat férfi gyapjuszövetek kabát anyagok **EGYH** **posztó, szövet, bélésáru szaküzlete**
— Dégenfeld-tér 10. sz. —

Titokzatos lövedék repült Svédország felett

Stokholm. Az egyik északsvédországi városka felett nagy magasságban rejtélyes szivar alaku lövedéket figyeltek meg. A repülő test észak felől érkezett nem nagy sebességgel, délnyugati irányban haladt és a hátsó részein világító csikok látszottak. Motorzúgáshoz hasonló hang is hallatszott.

A NOT Uzdóczi Zadravetz Istvánt 2 évre ítélte, a büntetést kitöltöttnek vette és szabadlábra helyezte

A NOT több napon keresztül tárgyalta Uzdóczi Zadravetz István ny. táborl püspök, háborús és népellenes bünügyét. A népbiróság még a mult év szeptemberében 5 és félévi börtönbüntetést szabott ki.

A NOT Zadravetz Istvánt csupán a rádióban elhangzott beszéd**ért mondta ki bünösnek s ezért 2 évi börtönbüntetésre** és állásvesztésre itélte. A büntetést kitöltöttnek vette a biróság és azonnali szabadlábrahelyezést rendelt el. A NOT a többi vádpont alól részben elévülés, részben büncselekmény hiányában felmentő ítéletet hozott.

Rendes biróság a rögtönítélőbiróság helyett, mert nem küldték el a főtárgyalásra a bünjelpisztolyt

A debreceni törvényszék rögtönítélőbirósága szerdán dr. Trássy András, a törvényszék helyettes elnöke vezetése alatt összeült. Vinis Béla fiatal füszerkereskedő, Debrecen Teleki-utcai lakos került a rögtönítélőbiróság elé, mert engedély nélkül pisztolyt tartott magánál és lakásán 600 levente puskába való töltényt is találtak. A vádhatóságot dr. Pintér József államügyész képviselte, ő indokolta meg, miért állitja Vinist a rögtönítélőbiróság elé. Vinis azzal védekezett, hogy gyakran járt ki üzleti ügyben vidékre és biztonság okából szerzett fegyvert és tartotta magánál. De úgy tudja, hogy a pisztoly nem is volt használható.

A bizonyitás során kiderült, hogy a rendőrség a bünjelképpen lefoglalt pisztolyt többszöri felhivásra sem küldte át, igy a fegyverszakértő sem tudta azt megvizsgálni.

A rögtönítélőbiróság rövid tanácskozás után kihirdette végzését, mely szerint az ügyet áttette a rendes birósághoz. Az újabb főtárgyalásig Vinis előzetes letartóztatásban marad. A tárgyalás befejezése után küldte át megkésve a rendőrség a bünjelpisztolyt, de akkor már meghozta határozatát a rögtönítélőbiróság.

Beszámoló a VAOSz küldöttségjárásról

A VAOSz vezetősége kedden délután taggyülést hivott össze, amelyen azonban csak a VAOSz-tagok egy része jelent meg. A taggyülésen beszámoltak a VAOSz héttagú küldöttségének budapesti útjáról. Átadták illetékes helyeken követelésüket: a státus mielőbbi megállapitását. Megnyugtató választ azonban nem kaptak. A státusrendezés ügyében egységes állásfoglalásra országos VAOSz nagygyülést hivnak össze Budapesten. Elutasitották a rendkivüli segély iránti kérést is és a MALLERD-nél sem jártak eredménnyel a köztisztviselők fizetésének ügyében. Nem egy felszólaló adott hangot a véleménynek, hogy indokolatlan a sok küldöttségjárás, amely felemészti a tagdijakból befolyó pénztári bevételt.

A szénügyben adtak megnyugtató választ, hogy még októberben megkapják a tisztviselők a szenet. Bejelentették, hogy a burgonyaellátásról is gondoskodnak a VAOSz tagok számára.

SZINHÁZ, MOZI, MÜVÉSZET

SZINÉSZ-PORTRÉK

INKE LÁSZLÓ

23 esztendős fiatalember Inke László a Csokonai Szinház uj prózai szerelmese. Szinészcsaládból való s mint ilyen, édesapja, Inke Rezső, a jónevü vidéki szinigazgató társulatával bejárta az összes nagyobb magyar szinházi városát. Igy huszonegynehány esztendője ellenére máris gazdag emlékekre tekinthet vissza. Szatmáron, Munkácson, Ungváron játszott, saját bevallása szerint minden — majd 1942-ben a Szinmüvészeti Akadémiára került.

— Ebben az esztendőben végeztem az Akadémiát — mondja — a vizsgaelőadáson Somlay Artur rendezésében a Remény cimü darabban játszottam. Az évfolyamunknak 16 végzős növendéke volt, ma már valamennyien szerződésben vagyunk. Eredetileg úgy volt, hogy a Madách szinházhoz szerződöm, végül mégis a debreceni szinházat választottam, mert minél többet szeretnék játszani és úgy érzem, minden fiatal szinésznek szüksége van vidéki gyakorlatra.

— Első debreceni fellépésem Az ember tragédiájában Adámot játszottam. De igen szép feladatok vannak rám a következőkben is, játszom a Nők iskolájában, Vörösmarty: Csongor és Tündéjében pedig Csongort játszom. Szivesen jöttem Debrecenbe és bizom abban, hogy beváltom Somlay Artur és Kőszegi igazgató hozzám füzött reményeit.

*

CSOKONAI SZINHÁZ
Heti müsor:

Csütörtökön este: **Az ember tragédiája.**

Péntek este: **Háry János.** Dolgozóbérlet.

Szombat este: **Háry János.** Szelvénybérlet.

Vasárnap délután: **Háry János.** — Bérletszünet.

Vasárnap este: **Háry János.** Bérletszünet.

Az előadások délután 4 órakor és este fél 8 órakor kezdődnek.

*

Megérkeztek a Háry János diszletei Szegedről. A kultuszminisztérium közbelépésére a szegedi szinház igazgatósága jelentősen leszállította a költségeket, 49.000 forint helyett csak 4000 forint volt a költség. — A Háry János debreceni előadásán egyébként a középiskolák ifjuságából 50 tagu kórus szerepel.

Pénteken este mutatja be a Csokonai Szinház Kodály világhirü daljátékát a Háry Jánost.

Somlay Julia, a tehetséges prózai müvésznő megérkezett a társulathoz s már meg is kezdte próbáit. Első debreceni bemutatkozója a Vidám kísérletben lesz.

Ma délután 60, este 50 százalékos árkedvezménnyel játsza a szinház. A titkárság kéri a bérlőközönséget, hogy a bérleteket felülvizsgálásra sziveskedjék a titkárságon bemutatni.

*

Egy távolkeleti királyság a despotizmus középkori sötétségéből elindul a kultúra és civilizáció útján. A központ: az uralkodó, aki nehezen tud lemondani kenyüri kiváltságairól, de végül is győz a józan ész s egy európai asszony közbejöttével uj élet kezdődik a keleti királyságban. Ez a problémája és dióhéjban összefoglalása a Vigszinház legújabb filmjének, amelynek cime: **Anna és a sziámi király** s amelyet holnap, pénteken mutat be a filmszinház a debreceni közönségnek. A nyugati civilizáció és Kelet ősi szokásainak drámai összeütközését tárgyaló film egy hétig fut Debrecenben.

Anna és a sziámi király c. film előadásai hétköznap 3.30, 6, 8.30 és vasárnap 2, 4.15, 6.30, 8.45 órakor kezdődnek a Vigszinházban.

KALAPOK, SAPKÁK
nagy választékban.
Alakitást és javitást szakszerüen vállalok.
Ifj. Magolcsay Nagy Mihály
kalapos mester
Színházátjáró.

Irhabundát,
szőrmeárut legolcsóbban
Barkótól, Piac-utca 79.

Óriási siker
vendégjátékát 5 nappal meghosszabította!

CZÁJA CIRKUSZ
Külsővásártér.

Hétköznap este 7-kor
Vasárnap: 3, 5, 7-kor

Tervhivatali kiküldött Debrecenben

Lékay András főmérnök az Országos Tervhivatal építési osztályának kiküldöttje tegnap Debrecenben járt, Kalenda Lóránt és dr Nagy Zsolt tanácsnokok kíséretében megszemlélte a Dobozi bérházakat, az épülő kislakásokat, a Nagytemplom és a Déri Muzeum helyreállítási munkáit és az Állami Közkórház építkezéseit. A helyszíni szemlék eredményétől függően kap Debrecen a hároméves terv építkezésre szánt összegeiből az említett építkezésekre állami segítséget.

Halálugrás az Auguszta szanatórium második emeletéről

Súlyos betegsége miatt tragikus módon vetett véget életének Ilyés László hajdúnánási földműves, aki a nyár folyamán tért haza fogságból és augusztus 28. óta az Auguszta szanatóriumban ápolják. **Illyés az elmult éjszaka a szanatórium második emeletéről az udvari kövezetre vetette magát és szörnyet halt.** A szerencsétlen ember agyveleje szétloccsant, lábszárán kettős törést szenvedett súlyos belső sérülésein kivül. Az orvosok megállapítása szerint egyébként olyan súlyos volt az állapota, hogy legfeljebb 1-2 napig élt volna még.

A rendőrségtől bizottság szállt ki a helyszínre és letolytatta a vizsgálatot. A holttestet a törvényszéki boncolni intézetbe szállították.

Kényszerű okok miatt emelte fel a Kereskedő Társulat az iskolák tandíját

Egyik helyi lap közölte, hogy a Kereskedő Társulat által fenntartott iskolákban indokolatlan tandíjemelés történt s emiatt a kereskedelmi iskola diákjai között „forrongás" tört ki.

A tandíjemelés körüli való helyzetet a Kereskedő Társulat nevében **Leitner Jenő** ügyvezető elnök a következő nyilatkozattal világította meg munkatársunk előtt.

A tandíj emeléséről szóló cikk nem tárgyilagos. Ezt legjobban igazolja az a tény, hogy szakszerű felvilágosításért sem az iskola vezetőségéhez, sem pedigien az iskolafenntartó Társulathoz nem fordultak. Az adatközlések egyáltalán nem fedik a tényeket.

A tandíj felemelése átlagban pontosan 44 százalékos, ezzel szemben azonban a bérnívó emelkedése a stabilizáció bevezetése óta 75 százalékos. A tanulók túlnyomó többsége a kisbirtokosok és kisiparosok köréből kerül ki. A tandíjakat az előmenetel szerint állapítják meg: minél jobb előmenetelt tanusit a diák, annál kevesebbet kell fizetnie. A kategóriák a tervezet szerint az előmenetel figyelembevételével a következők: évi 140, 220, 300 és 380 forint. A tandíjat havonként kell fizetni. Indokolt kérelem esetén az arra rászorulók **kapnak tandíjkedvezményt,** amit legjobban igazol az a tény, hogy az elmult évben a beiratkozott tanulók **40 százaléka részesült kisebb-nagyobb tandíjkedvezményben.**

— Az iskolaépületet légiaknatalálat érte és hatalmas károkat okozott. A felszabadulás óta állandóan folynak szerény keretek között az újjáépítési munkálatok. A társulati munkálatok teljesen különállóak az iskoláétól.

— A kereskedelmi középiskola, mint szakiskola általában mindig drágább volt mint a többi iskolák. Az évi tandíj átlagban 273 P volt a jelenlegi — már a felemelt tandíjakat véve alapul — 260 forintos átlaggal szemben. Ha tekintetbe vesszük a forint szorzó számát ,ami legalacsonyabban is számolva háromszoros, kitűnik, mennyire alacsony az elmult idők. höz képest. **A tandíjemelésre a tanári kar fizetésének megfelelő emelése szolgálat okot.** Hiszen a tandíjakból befolyó összeg túlnyomórészben a személyi illetmények kifizetésére szolgál és a dologi kiadásokra édeskevés összeg marad. A Társulat nehezen határozta el magát erre a lépésre — egyébként a végső szót a Társulat választmánya fogja kimondani — ámde más forrásból fedezetet előteremteni nem tud.

— Elvártuk volna az illető naplaptól, hogy a tárgyilagosság megőrzése céljából a cikk megírása előtt az intézet vezető testületéhez fordul adatszolgáltatásért.

Be kell fizetni a kiosztott föld és házhelyek után a megváltási ár részleteit

Értesíti a városi adóhivatal az új földhözjuttatottakat, hogy a kiosztott és birtokba adott ingatlanok után a 10. illetőleg 20 évi részletben fizetendő **megváltási árnak 1945., 1946. és 1947. évi részletét legkésőbb folyó év november hó elsejéig a városi adóhivatalnál (42. szoba birtoknyilvántartás) okvetlen fizessék be,** mert azokkal szemben, akik — bár arra képesek lennének — és még sem fizetik be, a törvény szigorával fog eljárni s egyéb a juttatott ingatlanra vonatkozó joghátrányon kívül a közadók módján történő behajtási eljárást is folyamatba teszi.

A.)

Fizetni kell mezőgazdasági ingatlan után kataszteri holdanként,

1. ha a juttatott földnélküli gazdasági cseléd, vagy mezőgazdasági munkás volt **1945. évre 57 kg, 1946. évre 45 kg, 1947. évre 45 kg búzát,**

2. ha a juttatott törpe, vagy kisbirtokos volt 1945. évre 82 kg, 1946 évre 70 kg, 1947 évre 70 kg búzát.

B.)

Házhelyek után:

1. vételár törlesztés címén **1947. évre 200 kg búzát.** Törlesztés fizetésre köteles az, aki a földbirtokrendező szervek határozata által juttatásban részesült,

2. műszaki költség címén igénylőként 100 kg búza.

A korábbi fizetéseket (1 métermázsa búza egyenlő 40 forinttal) be kell számítani.

Földmüves szövetkezetek a részükre juttatott gazdasági épületekérkért és egyéb vagyontárgyakért a 1310 0—1945. F. M. rendelet alapján készült leltárban foglalt becsérték szerint.

A törlesztésül fizetendő búzamennyiség **egyenértékéül mázsánként megállapított** hivatalos búzaár (jelenleg 60 forint) szolgál.

A debreceni házhelyosztás problémái

Kalenda Lóránt tanácsnok, Debrecen város műszaki ügyosztályának vezetője érdekes cikkben számol be a „Városok Lapjá"-ban a debreceni házhelyosztásról. Mivel a kérdés általános érdeklődésre tart számot, itt közöljük a cikk főbb adatait és megállapításait.

A földbirtok helyes elosztását célzó kormányrendelet a dolgozóknak egy másik fontos problémáját is megoldotta: **a nincstelenek házhelyhez való juttatását.** Minden dolgozónak, aki eddig házhellyel, házzal nem rendelkezett, a rendelet szerint **600 négyszögöles, épitkezési célokra alkalmas házhelyre van igénye.**

A rendelet nyomán **igényjogosultként jelentkezett Debrecenben 5500 egyén.** Ha ezeket a megjelölt 600 négyszögöles házhelyekkel elégítették volna ki, mintegy **2000 kat. holdnyi területre lett volna szükség, vagyis két és félszer akkora területre, mint a szorosabb értelemben vett egész beépített belváros.**

A rendeletnek másik, sok vitára alkalmat adó rendelkezése volt, hogy a **házhelyek céljaira alkalmas területeket a városias kialakításra szánt terület határain belül kell kijelölni** és csak ha ez semmiképpen, nem volt lehetséges, lehetett javaslatot tenni az építésügyi hatóságnak az említett terület határainak módosítására. Az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy ekkora terület a városias kialakításra szánt terület határain belül kijelölni nem lehet, viszont **a határok kitolása az amúgy is kiterjedt város további elhúzását és a közművekkel való ellátás időpontjának beláthatatlan időre kitolását jelentette volna.**

Az Országos Építésügyi Kormánybiztosságtól vett utasítás nyomán céltudatos felvilágosító munkát kellett elindítani, hogy a házhelyosztás a városfejlesztés helyes elveinek megfelelően történjen. Rá kellett vezetni az igénylőket és a földosztó bizottságot is, hogy az **igényjogosultakat rangsoroljuk és hogy — a házhelyjuttatásoknak az építkezés lévén a főcélja — a sokgyermekes és tűrhetetlen lakásviszonyok között élő dolgozók igényeinek szem előtt tartása a legfontosabb.**

Be kellett vezetni **az eszmei házhely fogalmát is,** amely — különösen az értelmiségi rétegre vonatkozóan — **a város közműves telkein emeletes társas házakban egy-egy lakásra való igény elismerését jelentette.**

Meg kellett kedveltetnünk a **földszintes sorházakat, amelyek 100 négyszögöles telekre épülnek és a szabadonálló és ikerházas beépítési mód mellett épülő lakások telkeit 200 négyszöggel kellett maximálni.**

A sorházak telekméreteinél az volt a döntő argumentum hogy az ilyen beépítési telkeket az egyes lakótelepeket határoló, közművekkel ellátott főútvonalak mentén terveztük meg s így a sorházas házhelyek a városi higiénia szempontjából sokkal előnyösebb helyzetben vannak, mint a lakóutcák mentén az ikerházak és a szabadonálló épületek számára kijelölt 200 négyszögöles telekparcellák.

A következő lépés volt a törvényhatósági bizottságon át a földmüvelésügyi minisztériumhoz olyan értelmű nyilatkozat előterjesztése, hogy **a városokban nemcsak a mezőgazdasági művelés alatt álló, hanem más, be nem épített vagy a beépített telkeknek a helyhatósági szabályrendeletben telekminimumként megállapított 300 négyszögölön felüli része is igénybevehető legyen házhelyek céljaira.**

Ez a javaslatunk a 75.000/1945. F. M. rendelettel és az 1946: IX. tc.-kel teljes mértékben honorálta tott.

Ilyen előmunkálatok után vette kezdetét a házhelyek céljaira alkalmas területek kijelölése és a kiszemelt területek részletes szabályozástervének az elkészítése, valaminnt az igényjogosultak olyan csoportosítása, hogy lehetőleg minden dolgozó a munkahelye közelében kapja meg házhelyét.

A kijelölt területeken összesen 2700 házhelyigényt sikerült kielégíteni; a legalább két családtaggal bírók mindegyike házhelyhez jutott úgy, hogy mintegy **600 értelmiségi dolgozó eszmei házhelyjuttatásban részesült.**

A házhelyosztás műveletének helyes irányba terelésével és az igény jogosultságnak kellő mértékben tartásával azonban az eljárás még egyáltalában nem ért véget. Hátra van a legfontosabb teendő, t. i. **a házhelyek beépítésének az előkészítése.** Nem szorul bizonyításra, hogy a tervezett lakótelepek és kertvárosok csak akkor fogják a hozzájuk füzött reményeket teljes mértékben valóra váltani, ha **egyidőben és egységes tipus szerint épülnek fel a lakóházak.**

Ennek az elvnek a bebizonyítására és a megfelelő lakástipusok megkedveltetésére a Hajdúböszörményi-út mentén tervezett lakótelepen 1946 telén egyelőre 50 lakás felépítését határozta el a városi törvényhatósági bizottság. Az építkezés a romépületek anyagának felhasználásával és az építés- és közmunkaügyi minisztérium közmunkaszerzési akciójának keretében folyamatban van.

Egy lakás bekerülési költsége 9000 forint körül lesz. Az elgondolás az, hogy az épületeket **a házhelyhez juttatottaknak megfelelő méltányos bérfizetés ellenében tulajdonába adjuk,** vagyis a házhelyosztás gyakorlati célját ennél a kertvárosnál be fogjuk bizonyítani.

A város jövőbeni képe attól függ, hogy szórványos házépítkezések helyett meglesz-e a lehetőség arra, hogy **az állam, a város és a juttatott közös áldozatvállalásával a kijelölt házhelyeken egyidőben és egységes tipusú lakások épüljenek.**

Felvetődik még egy kérdés, mi lesz azokkal az igényjogosultakkal, akiknek **kettőnél kevesebb családtagjuk van és az első házhelyjuttatásból a fentiek szerint kimaradtak. Ezeket az igényeket feltétlenül ki kell elégíteni** és a hivatkozott törvényhely meg is adja erre a lehetőséget.

Mint említettük, a törvény szerint minden be nem épített telek házhely céljaira igénybe vehető. Debrecenben a belvárost övező kertségekben túlnyomóan 500—800 négyszögöles telkek vannak, amelyek vagy teljesen beépítetlenek, vagy legfeljebb egy földszintes családi ház van rajtuk. Ezeknek a telkeknek továbbosztásával, illetve átalakításával a még hiányzó házhelyek könnyen előállíthatók.

Ennek a megoldásnak előfeltétele a jelenlegi kertségi úthálózat helyett olyan úthálózatnak a városszabályozási tervbe beillesztése, amely 200 négyszögöles házhelyek képzését lehetővé teszi.

Debrecen város jogérvényes szabályozási tervének felülvizsgálatánál ez volt az egyik döntő szempont. Ha a törvényhatósági bizottság által megállapított új városszabályozási terv kormányhatósági jóváhagyást nyer a telekátalakítások hatósági elrendelésének akadálya nincs.

Kérdés, hogy a megyei földbirtokrendező tanácsok megszüntével a jogutódként életre hívott megyei földhivatalok rendelkeznek-e elegendő anyagi és műszaki felkészültséggel arra, hogy a be nem épített telkek igénybevételét és egy tagosítással csaknem azonos mértékű **telekátalakítás** műszaki munkálatait elvégezhetik.

Kísérletképpen a belvároshoz legközvetlenebbül csatlakozó egyik kertségben, **a Vénkertben ezt az úthálózatsürítést részleteiben kidolgoztuk és ennek eredményeként a 17 hektárnyi területü kertségben 350 új, egyenként 200 négyszögöles házhely kialakítása vált lehetővé.**

A telkek továbbosztásával nemcsak azt a célt fogjuk elérni, hogy az igénylők mindegyike házhelyhez jut, hanem megvalósítható az a távolabbi cél is, hogy **t. i. a közművekkel el nem látott kertségi utak a közeljövőben a városi életben nélkülözhetetlen közművekkel elláttassanak,** mert a kertségek lakósürüsége az új házhelyosztások következtében a jelenleginek legalább kétszeresére emelkedik.

A házhelyosztásokra kijelölt területek Debrecenben kivétel nélkül a városias kialakításra szánt terület határain belül vannak és így az alapkormányrendeletnek az a helyes elgondolása, hogy a házhelyek közművekkel ellátható utak mentén létesüljenek, a fenti megoldásokkal megvalósítható.

*

A cikkben foglaltatott azzal az elgondolással, hogy a kertségek nagyobb területü telkeit fel kell osztani, tulajdonosaiktól a telek egy részét ki kell sajátítani, nem **óhatunk egyet. Sok kisembernek van telke, amely meghaladja a 300 négyszögölt. Egyikük sem heverteti parlagon telkét, legalább a maga konyhakerti szükségletét fedezi belőle, de a gyümölcsfák hozamából jövedelme is van.** Ez a jutalma azért, hogy évekkel ezelőtt az alacsony telekárak idején munkás életében összegyüjtött filléreiből telket vásárolt s ott házat épitett. Ettől csak részben is megfosztani — véleményünk szerint — **ha a törvényes** feltételek megvolnának is, méltánytalan dolog.

Megtalálja **szerencséjét** ha **osztálysorsjegyet** vesz.
Elérhető legnagyobb nyeremény
500.000 Ft.
Sorsjegyárak:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
32.—Ft.	16.—Ft.	8.—Ft.	4.—Ft.

Húzás október 18-, és 20-án.

Cserépkályhák ZIRKULI Hal-köz 6.
Javítást, átrakást vállal helyben és vidéken.

Cserépkályhát és kandallót
kitünő minőségben
Gönczi Gábor kályhásmesternél.
Monti ezredes-utca 3.
Átrakások és javítások olcsón, a tőlem megszokott pontossággal.

Irhabundák jó minőségben jó szabással
Kiss János szűcsmesternél
Piac-u. 41. udvarban.

Háló, kombinált szoba, konyhaberendezés, rőkamié, fotel
legolcsóbb napi árban beszerezhető
Bálint Sándor bútorraktárában, CSAPÓ-UTCA 25.

Rádiókészülékek
tizenkét havi részletre
Horváth Sándor
szaküzletében, Piac-u. 56.

Mindenfajta **tankönyv,** irószer
CSILLAG könyvkereskedésben PIAC-UTCA 66.

HIREK

TERVVEL TERMELJ!

Magyar gondolatok

Az, hogy magyarok vagyunk, többek közt azt is jelenti, hogy Az Ember Tragédiáján nevelődtünk.

(Kosztolányi Dezső 1935.)

—xxXxx—

— **Várható időjárás:** Gyenge szél, kevés felhő, száraz idő. Reggel több helyen köd. A hőmérséklet alig változik.

— **Ügyeletes gyógyszertárak:** „Kígyó" Piac utca 31. szám. — „Csillag" Árpád-tér 3. szám.

Rádióműsor, Csütörtök: 6.30: Falurádió, 6.45: Reggeli torna, 7: Hírek, 7.20: Átjelentési közlemények, 7.30: Szabadegyházak vallásos félórája, 8: BBC lemezek, 8.45: Kertészeti tanácsadó, 9: Cigányzene, 10: Hírek, 12: Hírek, 12.15: Hanglemezek, 12.45: Emlékezés Schönherz Zoltánra, 13: Házi együttes, 14: Hírek, 14.10: Otthon, család, szülő, 14.30: Gregor Klára, orgonál, 15: Rádióiskola, 15.55: Műsorismertetés, 16: Könyvbarátok félórája 16.30: Rádiógyermekujság, 17: Hírek, 17.10: Hadifogolyhíradó, 17.15: Vöröskereszt közl, 18: Pique Dame, közvetítés az Operaházból, — 19.10: A szovjet író és olvasó, 20.30: Hírek, 21.50: Hírek oroszul, 22: Hírek 22.25: Kazal László énekel, 23: Kevés szó — sok lemez, 24: Hírek. — Bpest II: 17: Ötórai tea, 18: Hírek, 18.05: Szerelmes gondok, 18.30: Jazz, 18.50: Hanglemez, 19: Falurádió, 19.30: Hangszerszólók, 20.15: Heti sportszemle, 20.30: Rádiószabadegyetem, 21: Hírek, 21.15: Cigányzene, 22.15: Hanglemezek.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pócsi Julianna hajdúszováti ref. iskolai tanítónőt az előző szolgálati idejének figyelembevételével az állami tanítók létszámába állami tanítóvá kinevezte. A kultuszminiszter Jegus Éva Ilona hajdúszoboszlói, Kápolnási Ilona, Soós Klára Julia debreceni, Kohen József földesi, Lada Erika hajdúböszörményi tanítókat az állami tanítók létszámába állami tanítóvá a 2. fiz. osztályba kinevezte.

Dr Kárpáthy László rendőrőrnagyot a belügyminisztérium rendészeti osztályához helyezték át. — dr Varga László rendőralezredes vette át a debreceni rendőrség bűnügyi osztályának vezetését. Szép kitüntetés érte dr Kárpáthy László rendőrőrnagyot, a debreceni rendőrség bűnügyi osztályának vezetőjét. A belügyminiszter Budapestre helyezte át a belügyminisztérium rendészeti osztályához. Dr Kárpáthy László kiváló jogász, akinek belügyminisztériumi működésétől sokat várnak. Debrecenben elismerésreméltó értékes munkát végzett előbb, mint a hajdúmegyei rendőrfőkapitányság vezetője, majd a debreceni kapitányság bűnügyi osztályának élén. Munkásságához fűződik a közbiztonság hatalmas javulása és a bűnügyi osztály 4700 aktás restanciájának teljes megszüntetése. Nem egészen egy év alatt dolgozta le irányítása alatt ezt a hátralékot a bűnügyi osztály. Dr Kárpáthy Lászlót szerdán este a Páll sörözőben melegen búcsúztatták el a debreceni tisztelői, barátai. — A debreceni rendőrkapitányság bűnügyi osztályának vezetését dr Varga László rendőralezredes vette át a tegnapi napon.

— **Magántanári megerősítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Kádár Zoltánnak, az Iparművészeti Iskola tanárának a debreceni tudományegyetemen a bölcsésztudományi karon a klasszikus és keresztény római művészet című tárgykörből egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásulvette és őt ebben a minőségében megerősítette.

— **Nem tette ki az árjelző táblát portékájára** a piacon Mátyus Lajosné mikepércsi és Licska Imre sámsoni kertész. Az árfelügyelet emberelnek felszólítására sem voltak hajlandók feltüntetni az árakat. Az eljárás megindult ellenük.

— **Üzlettolvaj vásárlás közben ellopott 3 kötöttkabátot és egy férfi pullóvert,** Csengeri Teréz Domb utca 17. lakos üzletéből.

— **Rézüstöt lopott ismeretlen tolvaj Kovács Jánosné józsai lakostól.** A tettes erősebb ember lehetett, mert az üst közel egy mázsa súlyt nyomott.

A titokzatos felirás

William Ostert, a híres amerikai orvost meghívták látogatóba az egyik londoni kórházba. Az amerikai orvos meglepetten tapasztalta, hogy a betegek fejtábláján a szokásos betegségrövidítéseken kívül gyakran szerepel az I. T. jelzés. Ugy látom, hogy az I. T. valóságos járvány itt önöknél. Vajjon mit jelent ez a betegség? — Téved, — mondotta az egyik angol orvos. — Ha mi nem tudjuk megállapítania beteg baját, akkor ráírjuk a táblájára I. T. Ez pedig annyit jelent: Isten Tudja.

— **Előléptetés,** dr Vadászi Sándor szociális felügyelőt a VII. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki a népjóléti miniszter.

— **A cseh közbiztonsági szervek újabb szlovákiai összeesküvő csoportot leplezték le,** amely szorosan együttműködik a külföldi emigrációval, a csehszlovák köztársaság szétrobbantása érdekében. Ez a csoport, amelynek tagjai magas állásokban voltak, gazdasági és politikai szabotázst, valamint kémkedést végzett. Összesen 17 magasállású szlovákiai politikai és katonai személyt tartóztattak le.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülésezte a városi tanácsot, szorgalmazza a jóvátételi hivatallal a Hortobágy egy részére vonatkozó bérleti szerződés megkötését utólagos hatállyal.** A számadás körül valami nincs rendben, a bérleti összeg fejében járó 2000 mázsa szénát az elmult évről megkapta a város, de az ezévi 2000 még hiányzik.

— **Debrecen város Munkaerőnyilvántartó Hivatala felhívja a közmunkaváltság befizető ével foglalkozó háztulajdonosokat, ház. megbízottakat stb.,** hogy a „beszedési jegyzék"-en szereplők jövedelmét az alap rovatban forintban tüntessék fel, mert a folyó hónaptól kezdődőleg csak ebben az esetben fogadja el a befizetéseket a városi adóhivatal.

— **13.500 forint segélyt utalt ki a népjóléti minisztérium** a debreceni és hajdúmegyei napközi otthonok részére. Debrecenben négy MNDSz napközi otthon kapott 2000 forint segélyt, amit étkeztetés céljára fordítanak.

— **Leigazolt egyén ellen új igazolási eljárás alapjául szolgálható tényt bejelentést** egy igazságügyminiszteri rendelkezés értelmében csak az igazságügyminisztériumhoz lehet megtenni. A minisztériumban egy ötös bizottság bírálja felül a bejelentéseket és a bejelentés súlyának megfelelően elrendeli az új igazolási eljárást.

— **Felakasztotta magát Nagykerekiben Kiss József 17 éves legény.** Anyja reggel arra kérte, hogy hozzon egy szekér homokot. A fiú a kérés teljesítését meglagadta és lement reggelizni, míg anyja libát tömött. Tíz perc mulva, amikor bement a szobába a fiát már holtan találta, a konyha gerendájára felakasztotta magát. Hogy tettét miért követte el, miért szánta rá magát olyan hirtelen az öngyilkosságra, ezt nem lehetett megállapítani. Titkát örök rejtély fedi.

— **Az ítélőtábla is felmentette Jeney Kálmánt és társait.** Az ismeretes ügyben benyújtott fellebbezéssel szerdán foglalkozott a debreceni ítélőtábla dr Baczony tanácsa. Az ügyet dr Szabó Mihály táblabíró ismertette. Az iratok ismertetése, majd a perbeszédek után az ítélőtábla a törvényszék felmentő ítéletét helyben hagyta. A felmentő ítélet jogerős.

— **Pisztollyal főbe lőtte magát** Bojt községben Bódi Gyula 33 éves földmüves. Azonnal meghalt. Tettét állítólag szerelmi családásában követte el. A vizsgálat megindult, hogy az életunt honnan szerezte a lőfegyvert.

— **Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt** Nyírmártonfalván. L. Kovács Mária 5 éves kisleány súlyos égési sebeket szenvedett: a tűzhelyből kipattanó szikrától lángra gyulladt a ruhája és lobogó lánggal égett. Hozzátartozói csak később vették észre a szerencsétlenséget. A kisleány III. fokú égési sebeibe belehalt.

— **Böröndtolvaj garázdálkodik a debreceni nagyállomáson.** Nagy Etel Kiss Áron utca 18. lakostól ellopta kézitáskáját 1800 forint értékű ruhaneművel.

— **Mialatt a szobát festették ellopták ruhájukat.** Feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen besurranó tolvaj ellen Csapó László festőegéd, Malvin utca 33. sz. alatti lakos, akinek ruháját 900 forint értékben és Nagy Béla festőegéd Endre utca 16. szám alatti lakos, akinek ruhaneműit 1.300 forint értékben ellopták Szoboszlai út 4. szám alatti munkahelyekről, ahol egyik lakást festették.

— **4000 forintot lopott el zsebtolvaj** Szennyesi Imre Mikepércsi út 4. szám alatti lakos hálószobéból. Szennyesy esti órákban egyik korcsmában volt s mikor hazament vette észre, hogy kifosztották.

— **Sok a mezei lopás.** Az utóbbi időben főleg a cukorrépát lopják. Többek között Bujdosó János Bellegelő 206 lakos tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki tíz mázsa répát vitt el földjéről.

— **Vásári lopás.** Fehér Ferenc külsővásártéri lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a vásártéri körhinta mellől ellopott egy öltöny ruhát és egy dobot.

— **Többezer forint értékű ágyneműt és ruhaneműt lopott** ismeretlen tettes Katona Kálmán István út 39. lakostól.

— **Zsebmetsző a villamoson.** Alig indult meg szerda délelőtt a villamosjárat, feljelentést tett a debreceni rendőrségen Adler Jenő budapesti, Sándor utca 39. lakos, akitől a villamoson ellopták levéltárcáját 1.100 forinttal és iratokkal.

— **Letőltek és kirabolták** Budapesten Jakab Pál táviratkézbesítőt. Jakab eszméletlenül terült el a földön, mire támadói elmenekültek. Még nem tudják, hogy rablótámadásról, vagy verekedésről van-e szó. A tetteseket keresik.

— **48 vagon krumpli** érkezett az elmult nap a budapesti nagyvásárcsarnokba. Az árusító helyek előtt hosszú sorban állnak a házi asszonyok.

BÚTOR
Budapesten
New-york bútoráruházban
Grünwald Béla u. Budapest, Dohány-u. 57., vásároljon hol a saját üzemében készült legszebb és legolcsóbb kivitelű
hálá-, ebédlő- és komplett szobák, konyhaberendezések
a legkedvezőbben fizetési kedvezménnyel kapja. A megvásárolt bútorok csomagolását vagy fuvarozását vállaljuk

— **Közepes** mennyiségű, de kitűnő minőségű **dughagyma** termett az idén Magyarországon.

— **Mibe kerül egy kutya-vizit?** A budapesti állatkórház előtt naponta tömegesen jelennek meg a kutyatulajdonosok kedvenc állataikkal és megvizsgáltatják őket. Egy beteg kutya vizitje 5 forintba kerül.

— **A szegedi villanygyár** kikapcsolta a színház villanyát a város 53.000 forintos tartozása miatt.

* **Fűzőt,** gyógyhaskötőt, melltartót, princesszfűzőt hozott anyagból is készítek. Pintér Ilona fűzőkészítő Batthyány u. 26.

* **Marczi** rádió és kerékpár szaküzlete elad, vesz, cserél Piac utca 8.

— **Földrengést észleltek Budapesten.** Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet készülékei október 6-án este 9 órakor erős földlökést jeleztek, körülbelül 1600 kilométer távolságból. A műszer legnagyobb kitérése 160 milliméter volt. A földmozgás Budapesten egy és egynegyedórán keresztül tartott.

— **Toborozzák a női rendőröket.** A felvételre jelentkezhetnek húsz évesnél idősebb, legalább 155 centiméter magas, fizikailag és politikailag megfelelő nők, akik írásban kötelezettséget vállalnak arra, hogy legalább öt esztendeig működnek a rendőrség kötelékében.

— **Tűz ütött ki a budapesti Hungária Savgyár** telepén. A gyár tüzoltósága nagy erőfeszítések árán elszigetelte a tüzet, melynek így csak egyetlen raktár esett áldozatul.

— **Sakk.** A Budapesten rendezett nemzeti mesterversenyt a debreceni származású Barcza Gedeon nyerte meg. A mesterek csoportjában az 50 százalékot elért amatőr Macskássy mesteri címet kapott. Az egyidejüleg rendezett mesterképző főtornát s ezzel a mesteri címet Kardoss nyerte 12 és fél ponttal. XII—XIII. lett Kónya (Debrecen) 6 és XIV. Vitárius Béla 5 ponttal.

* **Hirdetmény.** Murvai László Vigkedvü Mihály u. 20. sz. alatti lakosnak a Vigkedvü Mihály utca 20. sz. a. telken timártelep felállíthatása céljából az elsőfokú iparhatósághoz benyujtott kérelme és az 1884:XVII. tc. 27. §-a alapján a helyszini tárgyalást 1947. évi október 11-én reggel 9 órára tüztem ki. Erről a kérdéses telek körül lakó szomszédokat, általában a közönséget azzal a felhivással értesitem, hogy mindazok, kik a tervezett telep ellen bármi okból kifogást akarnak tenni, azt az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth u. 20. földsz. 33.) a tárgyalás napjáig irásban, a helyszini tárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik. Debrecen, 1947 október 8-án. I. fokú iparhatóság.

— **Ujabb fiatalkorú kerékpártolvajbandát fogott el a debreceni rendőrség.** A három tettes bevallotta, hogy többek között Kovács Éva Kút u. 116. és Kovács Árpád Kassa út 26. sz. alatti lakosok kerékpárját ellopták.

— **Az ausztriai szövetséges tanács** Flegl kancellárhoz intézett levelében kifogásolja a nácitörvény lassu végrehajtását. A szovjet megbizott kiemelte, hogy különösen a tanítók között még igen sok a náci.

— **„Magyar"** pipadohányt adott ki a Dohányjövedék 80 filléres árban. Hétfőn kezdték meg az áru. sítását.

— **Az alábbiak vagy hozzátartozóik levél átvétele végett jelentkezzenek a Magyar Vöröskereszt Hatvan u. 6. sz. alatti helyiségében** délelőtt 8—3 óráig: Harsányi Andrásné Bocskay tér, Sipos Éva Holló János u., Polgár György, Katona Vince ref. lelkész hozzátartozója. Szászi Gábor, Csornai Józsefné, Winkler Ödönné vagy Hatvani Ilona hozzátartozója, Tóth Péter hozzátartozója és Ladzinszka Mária lengyel menekült.

— **100.000 forint értékű írógépet lopott össze** Szemző Sándor budapesti filmrendező, aki évek óta él írógéplopásból. Letartóztatták.

— **Floridában gyilkos forgószél keletkezett,** mely 16 embert megölt és 186 embert megsebesitett. A forgószél két napig tartott.

— **Aknával akart fatörzset robbantani** Nádasdi Lajos gyöngyöstarjáni gazda. Az akna idő előtt felrobbant és a közelben tartózkodó Kiss Antal földmüvest darabokra tépte, Nádasdi Lajos és Boros Ferenc gazdálkodót pedig életveszélyesen megsebesitette. Boros kórházba szállítása után meghalt.

— **A moszkvai rádió október hó** 10-től kezdve magyar adásait a szokott időpontban, de más hullámhosszon közvetíti 17 órától 17.30-ig terjedő adását a 25.47, 31.45 és 40.76 m-es hullámhosszon sugározza, 19 órai adását a 31.45, 40.76 és 49.5 hullámhosszon.

— **Omurtak tábornok,** a török vezérkar főnöke megérkezett az Egyesült Államokba.

— **Az amerikai munkaügyi miniszter** azt javasolta, hogy az AFL nagy munkásszervezetből zárják ki a kommunistákat és a kommunistákkal rokonszenvező tagokat.

— **A brit katonaságot még az** őszszel kivonják Irakból.

— **Az Egyesült Államok** novembertől kezdve az 4 millió tonnáról 3.5 millió tonnára csökkenti az Európába irányuló szénszállitmányokat.

— **Egyptomban az elmult 24 órában további 36 ember halt meg** kolerában. Ezzel egy hét alatt a halottak száma 338-ra emelkedett.

* **JÓ ÁLLÁST AKAR?** Tanuljon gépirást gyorsirást dr Naményiné gyorsirásiskolájában Piac 58. Linoleum-házban.

* **Ruháit** kifogástalanul festi, vegytisztítja **Koncz, Péterfia 30. Szent Anna 12.**

— **Zenekedvelő betörő.** A rendőrség őrizetbe vette Bodris Sándor budapesti lakost, aki Jobbágy István Poroszlay út 67. sz. alatti lakostól munkát kért, majd ellopott egy értékes hegedüt és ruhaneműt.

* **Complett kombinált hálók,** ebédlők, konyhagarniturák, márkás festmények, magyar és keleti szőnyegek, magános bútordarabok, recamierek, fotelek, hihetetlen olcsó árban eladók Iványi Endre bútor és lakberendező raktáraiban Piac u. 67. és Kálvin tér 19. (Püspöki palota Nagytemplommal szemben.)

* **Varrógépek,** eredeti varrógép alkatrészek, külföldi kerékpárok, ahhoz alkatrészek és speciális varrógépjavítás. **Horváth Tihamér** műszerész szaküzletében, Hunyadi u. 19.

— **A népbíróság halálra ítélte Korsch Tivadar, Üst József, Plevza Lajos és Köves István nyilas pártszolgálatosokat,** mert annak idején Mosonmagyaróváron a kórházban lábtöréssel fekvő Weisz Miklóst és Klein Györgyöt kihurcolták, a Lajta partján kivégezték és holttestüket a vízbe dobták. A köztársasági elnök most úgy döntött, hogy Korsch és Üst esetében az itélet végrehajtásának szabad folyást enged. A másik kettő ügyében később történik döntés.

— **Megtámadta a rendőrt.** Nyilas Imre mikepércsi rendőrt kötelessége teljesítése közben megtámadta R. Szilágyi József mikepércsi lakos. Megindult ellene az eljárás.

* **Tánctanfolyam** kezdődik 7-én dr. Konczné „Ritmus" tánciskolájában Péterfia u. 30.

* **Uj** telefonszámom jegyezze fel: 797. Mayer úriszabó, Kossuth utca 29.

KALAP újdonságok érkeztek
FRANK *Arany Bika*

* **Kötést vállalok** bármilyen anyagból, tökéletes, gyors, pontos kiszolgálás. Levelezőlap hivásra jelentkezem. Kincseshegy u. 27.

— **„Hitler és Braun Éva Berlin eleste előtt Dániába repült"** — vallotta bünügyének tárgyalásán Baumgart német repülőszázados. A százados szerint a repülőgép egy ismeretlen dániai repülőtéren landolt s hogy mi lett Hitlerékkel, nem tudja.

— **A szlovák összeesküvés ügyében befejezték a nyomozást.** 86 ember ellen eljárást indítanak míg 237 gyanusitott egyelőre fogságban marad.

Rablóbanda rádióállomással. A kaliforniai Oaklandban a rendőrség felgöngyölített egy rablóbandát, melynek tiz férfi és néhány leány tagja volt. A leányok kocsmákból csalták el az áldozatokat a banda tanyájára. A banda főnöke egy rádiókereskedésben felállított titkos adóállomás útján irányította a társaság tagjait.

GYÁSZROVAT

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó gyermekem, testvérünk sógorunk, nagybátyám

Gebey József
Máv. lakatos

38 éves korában súlyos szenvedés után Istennek visszaadta lelkét. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozójából. Gyászolják szerető édesanyja, testvérei, sógorai, unokahuga, rokonsága, menyasszonya, jóismerősei. Lakás: Dózsa utca 18. Bartha vállalat.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy

Hagymási Mátyás
házfelügyelő

65 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése csütörtökön kettő órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. A gyászoló család. Lakás: Piac utca 40. Gebauer temetkezési vállalat.

A belügyminiszter feloszlatta a Katolikus Tanáregyesületet

A belügyminiszter feloszlatta a 40 éves multtal rendelkező Katolikus Középiskolai Tanáregyesületet. A feloszlatást kimondó határozat még július 3-án kelt, de csak most jelent meg. A feloszlatott egyesületnek tekintélyes vagyona, több ingatlana van, így két háromemeletes háza és az egyik bérházban van elhelyezve a Szent Gellért kollégium is. A feloszlatás kapcsán felmerült a kérdés, hogy a feloszlatott egyesület vagyona kire száll.

Teherautó és szekér karambolja a Szoboszlói úton

Könnyen végzetessé válható karambol történt szerda délelőtt a Szoboszlói útnak szováti elágazásánál. A Rosenfeld testvérek MATEOSz tehergépkocsija, melyet Szepesi Gábor Vendég utca 28. sz. lakos gépkocsivezető vezetett Hajdúszoboszló irányából Debrecen felé tartott. Szemközt jött a szováti út kereszteződésénél rá egy másik gépkocsi, amit előzni akart és közben összeütközött az ugyancsak szemközt haladó Kovács István Otmalom utca 2. szám alatti lakos gazdálkodó kétlovas szekerével. A karambol következtében a szekér darabokra tört, egyik ló sulyosan megsérült, a szekéren ülő Kovács István, Goda Sándorné Bellegelő 380. lakos és Vaku Ignácné Vedres dülő 396. lakos könnyebb sérülést szenvedtek. A rendőrségről kiszállt Pánczél Miklós rendőralhadnagy és Ábrányi János ny. alhadnagy, a sérülési osztály vezetőjének irányításával a sérülési csoport teljes létszámban és lefolytatták a vizsgálatot a karambol ügyében.

Népbirósági tárgyalás, sok izgalommal

A debreceni népbíróság szerdán tárgyalta Gyenge János 33 éves hajdúböszörményi földmüves népellenes bünügyét. Gyenge 1943-ban a 6/4 zsidó munkaszázadnál teljesített szolgálatot, mint helyettes szakaszparancsnok és a vad szerint kegyetlenkedett a munkaszolgálatosokkal. A szakaszt kavicsos úton, hegyes kövek között vezette és tüskék, tövis, csalános területen fektette, holott sokan mezitláb voltak, a nehéz terepen dalmadetet vezényelt, többeket bántalmazott. Nehéz munkát végeztetett velük a talicskával és a talicskával a hátukon csuklóztatta az embereket. Egyik vádpont szerint a gyengélkedőket nem engedte orvosi vizsgálatra. A népbíróság több tanut hallgatott ki, akik ellentétes vallomást tettek. A tárgyalás feszült légkörben folyt le. Gyenge Károly tagadta a vádakat és visszavonta a rendőrség előtt tett beismerő vallomását.

A perbeszédek után a hallgatóság két tagja zajos tüntetést rendezett, kifogásolták a védőnek több mondatát, mire a védő az elnök védelmét kérte. Dr. Tomola elnök csak erélyes fellépéssel tudott rendet teremteni. A népbíróság végül kihirdette ítéletét és Gyenge Jánost 6 hónapi börtönre ítélte. A büntetésből 5 hónapot és 18 napot eddigi fogságával kitöltöttnek vett. Az ítélet nem jogerős.

Az év legszerencsésebb hajadona

Róma, okt. 8. Laura Elvira Rossi 20 éves tortonai leány esete napok óta foglalkoztatja az olasz lapok szenzációéhes riportereit. A feltünő szépségü, de teljesen vagyontalan leány kezét megkérte a lahorei maharadzsa 30 éves fia, aki az olaszországi háború idején ismerte meg a szép olasz lányt. A boldog jegyespár esküvőjét két hét mulva Londonban tartják meg.

— **Politikai körökben sok szó esik most a laprevizióról**, amelyre a nagymérvü papirhiány miatt van szükség. Napilapoknál nem lesz revizió, de a hetilapoknái és folyóiratoknál nagyobb mérvü csökkentés valószínü.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A Független Ifjúság Keletmagyarországi Központjának irodalmi pályázata november 15-én jár le. A pályaműveket a debreceni központ irodájában az előbbi időben kérjük beküldeni. Hivatalos helyiségünkben Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. félemelet.

A sziskótanfolyamra még lehet jelentkezni.

HIRDETMÉNY

A 10.000—1947. Korm számú rendelet alapján értesitem az érdekelteket, hogy a rendelet 5. paragrafusa szerint a jogerősen befejezett igazolási ügyben az ugy ujbóli tárgyalásának csak abban az esetben lehet helye, ha az igazoló eljárás alá vont személy ellen olyan új bejelentést tesznek, amely az igazoló eljárás alá vont személynek a felszabadulást meg előzően tanusított magatartására vonatkozik. Uj bejelentés és ujbóli tárgyalás alapjául csak olyan tény szolgálhat, amely a jogerősen befejezett korábbi ügyben lefolytatott eljárás során nem volt az elbirálásnak tárgya. **Azokkal a közszolgálati alkalmazottakkal szemben, kiknek ügyében az 5000—1946. M. E. számu rendelet 11. paragrafusa értelmében igazoló eljárást folyamatba tenni, illetőleg továbbfolytatni nem lehet, az ügy ujbóli tárgyalásának a 10.000—1947. Korm. számu rendelet alapján sem lehet helye.**

A már igazolás alá vont személy ellen tett új bejelentést a 10.000—1947. Korm. számú rendelet 6. paragrafusa értelmében alakított öttagú bizottság elnökéhez címezve az igazságügy miniszter úrhoz (Budapest, V., Markóu. 16. igazságügyminisztérium.)

Szabó Kálmán
főispán h.

Közellátás

Cukor kiosztás. — Felhívja a közélelmezési ügyosztály a város lakosságának a figyelmét arra, hogy az **október havi cukorjegyadagjukat** az alább felsorolt jegyszelvényekre október hó 31-ig beszerezhetik a fűszerkiskereskedőknél.

A fűszerkiskereskedők az általuk kiadott cukor jegyeivel (a jegyek nemenként 100-as táblába való felragasztása melletti) november hó 8-ig tartoznak elszámolni, a nagykereskedőknek.

Felhívja a közelelmezési ügyosztály a fűszerkiskereskedők figyelmét arra is, hogy csak debreceni jegyeket fogadhatnak el, tehát a jegyszelvényeken a Debrecen felülnyomás valamelyik betűjének vagy betűrészének tisztán látszania kell.

Eliátatlanok a 70. sz. nyomt. „Állami élelmiszerjegy" október hónapra szóló jegy „F" nagy f. szelvényére 40 dkg cukrot,

a 210. sz. nyomt. „Általános közellátási jegy" önellátók részére 1947. október 1-től december 1-ig kiadott negyedévi jegy „3" (arabszám) szelvényére 40 dkg cukrot,

ellátatlan gyermekek 221 sz. nyomt. „Állami közellátási jegy ellátatlan gyermekek" október hónapra „E" nagy e, szelvényére 20 dkg,

a csecsemők 225. sz. nyomt. „Állami tisztjegy csecsemők részére" október hóra „B" nagy b, szelvényre 40 dkg cukrot,

a terhes és szoptatós anyák réa 226-os sz. nyomt. „Élelmiszerpótjegy terhes és szoptatós anyák részére" október hónapra „1" (arabszám) szelvényére 20 dkg cukrot,

az önellátó gyermekek 222. sz. nyomt. „Állami közellátási jegy önellátó gyermekek részére" rendszeresitett jegy október hónapra „X" (római tiz) szelvényére 20 dkg cukrot szerezhetnek be a fűszerkiskereskedőknél kg-kénti 7.20 forintos egységáron.

Felhívja a közélelmezési ügyosztály a fűszerkiskereskedők figyelmét arra, hogy részükre a Közellátásügyi Miniszter úr külön jegyet rendszeresitett, melyet a közellátásügyi minisztérium a mai napig Debrecen város részére még le nem küldött és igy jegyeiket meghirdetés után az illetékes körzeti irodákban fogják megkapni. Fenti fejadag csak Debrecen városra vonatkozik.

Felhívja a közélelmezési ügyosztály a fűszerkiskereskedők figyelmét arra, hogy akik a Fűszerkiskereskedők Árubeszerző Szövekezetétől kapták szappan utalványukat, hogy folyó hó 9-én csütörtökön déli 12 óráig részükre a közélelmezési ügyosztály által kiutalt szappant vegyék át, mert azok, akik a fenti időpontig az átvételt nem eszközlik szappan kiutalásukról elesnek és a náluk lévő kiutalás érvényét veszíti.

IPARTESTÜLETI HIREK

A nőiszabó és fehérneműkészítő iparosok részére pamutáru érkezett, jelentkezés pénteken délig a szakosztály elnöknél. — **A szobafestő és mázoló szakosztály** pénteken 5 órakor, a kamarai választások és anyagelosztási ügyekben ülést tart. — **A sütő szakosztály** ma 4 órakor ülést tart. — **Felhivjuk azokat a cisizmadimestereket**, akik anyagot igényelnek, hogy ma estig bezárólag jelentkezzenek Pacsirta utca 8. sz. alatt. Utalvány osztása pénteken de. 8—12 óráig. — **Az üveges szakosztály** ma 4 órakor ülést tart.

A KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYEI

Textilkiskereskedők felemelt forgalmiadójuk után járó textilvásárlási pótjegyeket 12—2 óra között vegyék át a Kamaránál. — **A szikvízkészítők szakosztálya** f. hó 10-én pénteken du. 5 órakor nagyon fontos ügyben taggyülést tart. Valamennyi szikvízkészitő tagunk megjelenését kérjük.

SZERVEZETI HIREK

A Házfelügyelők szakszervezete felhívja tagjait, hogy fehernemü igénylés végett minél előbb jelentkezzenek a szakszervezet irodájában. — **A Házfelügyelők szakszervezete** felkéri tagjait, hogy csütörtökön délután 2 órakor Hagymási Mátyás kartársunk temetésén a Köztemetőben minél számosabban jelenjenek meg.

SPORT

Az ifjúsági legyőzte az első csapatot

A DVSC csapata a szombaton Budapesten megtartandó Elektromos elleni mérkőzés miatt ezen a héten kivételesen szerdán tartotta edzését. A vasutas pályán megtartott edzésen a DVSC I. csapata az ifjúsági csapat ellen játszott. Nagy meglepetésre az ifjúsági csapat Markos Imre fiának ifj. Markosnak góljával 1:0 arányban győzött az egyfélidős játékban. Ezt követőleg a II. csapat játszott edzőmérkőzést.

Az edzésre várták Tolnait a KAC volt csatárát, aki jelezte, hogy szerdára Debrecenbe érkezik. A játékos nem jött meg s értesitést sem küldött távolmaradásának okáról. Megjelent az edzésen egy Erreiből jött próbajátékos, aki azonban nem felelt meg.

Az Elektromos elleni csapatot Markos Imre edző már össze is állította. Ezek szerint: Nagy Mihály — Marik II., B. Nagy — Szabó II, Csárdás, Kádas — Komlóssy, Tisza, Szabó I, Sidlik, Vihar összeállításban játszanak a debrecenlek. Szilágyi II. ma kerül haza a kórházból és szombati játéka bizonytalan.

Szerdán délután az MTK sportpályán mintegy ötezer főnyi közönség előtt az MTK 5:2 (0:1) arányban legyőzte az Slavia (Prága) csapatát. — Góllövők: Crha II., Hidegkuthy, Sándor és Szusza, (2-2).

Tanitóképző—Kisvárdai Bessenyei gimnázium 2:1 (0:1). Kisvárda, barátságos mérkőzés. A találkozót szépszámú közönség előtt játszották le és a debreceni csapat megérdemelten szerzett győzelmet. Már az első percben Karakas hazaadásából a hazaiak vezetéshez jutnak. Ezután sokat támad a Tanitóképző, de érdemenyt csak szünet után ér el, amikoris Sallai kétszer egymásután juttatja hálóba a labdát. A Tanitóképző lelkes játékával rászolgált a győzelemre. A debrecenlek közül Jenő (a mezőny legjobbja) Karakas, Kálmáchelyi és Sallai tünt.

Magyarország—Románia nemzetek közötti válogatott labdarugó mérkőzés lesz vasárnap Bukarestben. A magyar csapatot Gallowich Tibor szövetségi kapitány már össze is állította. Ezek szerint: Grosits — Rudas, Kispéter — Bozsik, Nagymarosi, Marik — Egresi, Szusza, Hidegkuti, Puskás, Tóth III. felállításban küzdenek a magyarok a román fővárosban. A román válogatottban Spielmann, Perényi, Vass, Kovács az ismertebb volt magyar játékosok.

Kadast Mandik Béla másodkapitány be akarta állitani a magyar B. válogatottba, de a DVSC szombaton bajnoki mérkőzést játszik és igy Kádast kényelen nélkülözni. A B. válogatott összeállitása meg bizonytalan.

Szombaton több NB I. mérkőzés lesz. A DVSC—Elektromos találkozón kivül a következő mérkőzéseket játszák: MOGÜRT—SBTC, EMTK—ETO, Szeged—Szentlőrinc.

A kerületi bajnokság I. osztályában vasárnap a következő mérkőzések lesznek: MÁV-KASE—P. MÁV, KISE—Dohánygyár, BUSE—KMSE, Fehérgyarmat—Balkány, DMTE—Nyirbátor, Nagykálló—Karcag. Ezen a vasárnapon a Postás csapata lesz szabad.

A II. osztály vasárnap lejátszandó mérkőzései: MÁMOSz—Hajduszovát, DMTE II—Rendőrség, Hszoboszlói Bar—VAOSz D. Barátság—Törekvés, Dózsa MADISz—Kaba, Derecske—HSE, Polgár—Postás II, DVSC II—MÁV-KASE II., Tiszalök—DEAC, Hajdunánás—Balmazujváros, Hajdubószörmény—Tiszafüred, Büdszentmihály—Dohánygyár II.

A vasárnapra tervezett Délkelet—Kelet válogatott mérkőzést elhalaszták későbbi időre. A legutóbbi találkozót a délkeletiek nyerték meg 3:2 arányban.

Utaznak a csapatok. A Szolnok együttese lengyel túrára indul, a Haladás Franciaországba ment, a Szeged szintén francia földön játszik néhány mérkőzést. Örvendetes, hogy vidéki csapataink már túrakra mennek, nemcsak a fővárosiak részesülnek ebben a szerencsében.

Zsengellér nagyon várják Olaszországba. A kitünő labdarugó rövidesen olasz földre ter s az AS Roma együttesében folytja tovább rugni a labdát. Zsengellér Olaszországba való juttatását Senkey Imre a Roma edzője segiti elő.

A most megtartott kézilabda játékvezetői tanfolyam szép sikerrel zárult. A központ részéről kiküldött jelenlevő a vizsgákon. A sikerrel vizsgázottak névsora: Balogh Ferenc, Csősz Dezső, Héthy Sándor, Jégh Lajos, Kalas Ferenc, Kassa István, Kertész István, Nagy Imre, Palotás Mihály, Pinczési Pál, Szabados József, Szabó Sándor, Szentpéteri Miklós, Szücs András, Takács Jenő, Takács László, Tóth Károly, Török Károly, Vajda Gábor, Zavaczky Zoltán. A tanfolyam sikeres megrendezése Vajda Gábor és Nagy Imre érdeme.

A vasárnap induló kerületi kézilabda bajnokság műsora. Törekvés pálya 2 óra Kinizsi—Dózsa MADISz, vezeti: Szabados (Kalas, Tóth), 3 óra Törekvés I—VAOSz, vezette: Kertész (Héthy Szabó). A mérkőzések jó küzdelmeket igérnek.

A DVSO birkozó együttese vasárnap résztvesz a görög-római magyar bajnokságon. Az első fordulót most vasárnap, mig a második fordulót 19-én rendezik meg Budapesten a sportcsarnokban. A DVSC együttese Doli, Sipos, Tarcsay, Mucsi, Németh, Tarányi, Huszár, Baglyó, Antal Szigetvári összetételben utazik fel a bajnokságra.

Tóth Lajos és dr Sándorné Nagy Margit vasárnap Nagykörösön szerepelt az ott megrendezett disztornán. Tóthnak különösen a nyujtó gyakorlata után tapsolta hosszan a nagykörösi közönség.

SPORTKRONIKA. — Magyar—finn ökölvivó mérkőzés lesz kedden Budapesten. — **A Bologna rövidesen** Budapesten szerepel. — **Vasutas olimpiát** rendeznek 1950-ben Budapesten. — **A DVSC csapatából** Szabó I. és Kádas kapott egyest a Szolnok mérkőzésen mutatott játék után. — **A MÁV KASE** ma a dohánygyári pályán kétkapus edzést tart. A vezetőség felkéri az összes igazolt játékosokat — tekintettel arra, hogy vasárnap mindhárom csapat bajnoki mérkőzést játszik — az edzésen feltétlenül jelenjenek meg. — **A MÁV-KASE a vasárnapi** közgyülés előtt ma este tartja utolsó megbeszélését. Felkérjük az alábbi ideiglenes vezetőségi tagokat, hogy ma, csütörökön 7 órára a Társulat kistermében feltétlenül jelenjenek meg: Szilágyi üv. elnök, Vágó S, Sámi Viktor, Omósi Viktor, Kiss Gyula, Volentik Sándor, Sarkadi László szakosztályi elnökök, Vadas Árpád, Papp J., Hermann D., Laskai Hegedüs J. és Hegedüs István, továbbá Kelemen A. és Vágó Lajos. — Elnök.

ÁLLÁS (2)

BEJÁRÓNŐ heti 2—3 félnapr felvételik, cim a kiadóban. 2—993

ÉRETTSÉGIZETT, könyvelésben jártas B. listázott 30 éves fiatalember, bármilyen irodamunkára, esetleg ügynöknek, utazónak ajánlkozik, levelet Feltétlen megbizható jeligére kérek. 2—994

GYERMEKSZERETŐ bejáró felvételik Bajcsy-Zsilinszky u. 48. 2—999

MINDENESLÁNYT felveszek Simonffy u 6. 2—1007

TISZTESSÉGES leányt vagy fiatal szezonyt üzletben kiszolgálónak felveszek Csapó u. 73. 2—1019

NÉGY és félórás bejárónőt felveszek, kiváló bizonyítvánnyal. Piac u 40. I. 1. 2—1021

RÁDIÓ, HANGSZER (6)

BÉCSI fekete zongora eladó Megtekinthető Baltazár D. u. 14. I. em. balra. 4—938

EGY 60 százalékos gyesz dob felszereléssel eladó Nyil u. 142. emelet. 4—995

100 KG-os mérleget keresek megvételre, cim a kiadóban. 4—1012

SIEMENS nagy 4+2 olcsón eladó, Kut u. 118. 4—1020

Siemens, Telefunken, Philips új rádiók legolcsóbb részletre kaphatók, Vár-utca 2. HAGY, rádió szaküzletében.

BUTOR SZŐNYEG (5)

HASZNÁLT fróasztalt keresünk megvételre. Cimet ármegjelölésével a kiadóba kérünk. 10. 1— 5—3

EGY modern konyha berendezés komplett, költözködés miatt olcsón eladó, Nyil u. 142. emelet. 5—995

VILÁGOS kombinált szekrény Márkás képek eladók Buei utca 16. Reszler. 5—1015

CAZDASÁGI ESZKÖZ (7)

EGY pár lószerszám eladó Timár u 24. vv. — 7—1036

JÓ karban lévő egy lovas kocsi szerszámot keresek. — Honvédtemető utca 6. sz. vv.—7—33

BOROSHORDÓT jókarban lévőt, használtat veszek Kálvin tér 10. 7—1018

ELADÓ egy százados hídmérleg Molnár András Olajutőben, Ujfehértón. 10. 18 — 7—924

CIPŐ, RUHÁZAT (6)

JÓ állapotban lévő rövid fekete férfi télikabát eladó. Csapó utca 1. I. lépcsőház. I emelet 3 ajtó 6—1283

MELEG áteneti férfi kabát (télinek is alkalmas) sötétszürke, száznyolcvan cmes alakra eladó Csapó u. 1. Alföldi bérház hallépcső II. e. 1. de. 10—12-ig. 6—910

PEZSMASAPKA bunda, alighasznált, középtermetre eladó Csapó u 1. Alföldi bérház bal lépcső II. e. 1. de. 10—12-ig. 6—910

SZÜRKE, jóállapotban lévő férfi télikabát százhetvenöt cm-es alakra eladó Csapó 1. Alföldi bérház hallépcső II. l. sz. 6—910

TERMÉNY, ELELMISZER (8)

SZŐLŐMAGOT veszek Novák Márta illatszertá a Színház átjárójában vv. — 8—1847

ÁLLAT (9)

ELADÓ egy nagol sertés hizónak való, Csillag u 68. 9—670

JÓ fejős tehén fejésre kiadó Baross u. 26. 9—997

ÉPITÉSI ANYAG (10)

FEDŐLÉC, cserép, tetőgerenda, deszka, elsőosztályu tégla cserépkályha, padlódeszka, kétszárnyu ajtók, bontásból Miklós u 28. alatt kaphatók. 11. 5 — 10—803

ETERNIT pala tetőre, butorra, füstcsőnek cserép, mész, gipsz, szigetelőanyag cementlap, betoncső, Lukács cementgyár, Holló J. u. 3-b. 10. 31. — 10—804

HÁRMAS ikerablak, ajtók, tetők, kétszárnyas üvegajtók, ablakok különböző méretben eladók, Széchenyi 22. 10—980

GÉP, MŰSZER (11)

ELADÓ egy szalagfürész Janosi Zsigmond krt 75. — Hajdúböszörmény. 11—743

JÁRMŰ (12)

3 TONNÁS Skoda Deisel üzemképes nyolcvan százalékos gumikkal eladó Baross u. 6. Marosvári motorszerelő 10. 12 — 12—998

TEHERAUTÓ 2 tonnás prima állapotban, Citroen személyautó elaeó kerék megfajtásra. vadászfegyver Suer gyártmányu eladó Kaszab, Szepesági u. 47. 12—1002

FEHÉR mély gyermekkocsi, 16 részes angora ketrec eladó Kis sutca 9. 12—106

UZLETI AJANLAT (13)

KÖTÉST vállalok, bármilyen anyagból, tökéletes, gyors, pontos kiszolgálás. Levlap hivásra jelentkezem. Kishegyesi ut 27. vv — 13—204

POLOSKAIRTÁST szakszerü, felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Méliusz tér 7. 13—561

ADÁS-VÉTEL VEGYES (14)

LIBAPELYHET veszek termelőtől, Bajcsy-Zsilinszky u. 34. 14—1009

JOKARBAN lévő Werthelmkaszát keresek megvételre, Grünbaum, Piac u 19. 14—1010

LAKÁS, LAKÁSCSERE (15)

KÖLTSÉGMEGTÉRITÉSSEL keresek szoba, konyhás lakást belvárosban, cim a kiadóban. 15—988

BUTOROZOTT SZOBA (16)

BUTOROZOTT szobába lakó társat felveszek Görbe u 1. 16—1001

KAPUALATTI bejárattal butorozott szobát keresek Állandó jeligére a kiadóban 16—1016

BUTOROZOTT szob kiadó uriembernek vagy 1—2 diáknak Kossuth u. 71. 16—1017

HÁZ, VILLA (18)

VILLA alaku családi ház eladó Méhes u. 6. sz. 10. 12 — 19—922

ELADÓ Táncsics Mihály u. 18-a. számu ház. Értekezni lehet Malvir u 42. 10. 12 — 19—939

HÁZ eladó Bajcsy-Zsilinszky utca 55. Érdeklődni Szepesági utca 20. 19—776

ELADÓ Bajcsy-Zsilinszky u. 55. számu ház, érdeklődni Maróthy György u 31. alatt 10. 12 — 19—945

DARABOS u. 39. ház eladó. Ügyvédi iroda, Piac u 68. 19—735

NYIL utca 17. számu ház eladó, érdeklődni Agárdi 20. vasárnap 10-től 2-ig. 19—687

ELADÓ Téglaskert Balaton u. 51. ház azonnal beköltözhető. ra 3000 frt, érdeklődni Kanális u 17. 19—1004

ÜZLET (19)

EGY üzlethelyiség kiadó azonnal beköltözhető Arany János u. 62. 18—1014

FÖLD, TELEK (20)

ELADÓ a Bocán harmadik dülőben 354 négyszögöl föld 900 frt érdeklődni Alsó-Józsa Szentgyörgy u. 771. vv. — 20—1982

BUZAFÖLD 3 hold 1239 öl a Cucába eladó, Értekezhetni: Lehel utca 9. 20—1002

INGATLANFORGALMI IRODA (22)

KOVÁCS József ingatlan közvetitő Homok u. 82. — Eladó beköltözhető házak: Budai Ézsaiás u. 36. Árpád téri templomnál kettőszobás ház, Mórie u. 16. 2x2 szobás lakás, Kasa úton nyolcablakos romek uriház 18 ezer, Homok u 35. azonnal elfoglalható, Monostorpályi út külső 70. háromszobás azonnal beköltözhető 8500 Homokert legelején kettőszobás és 2x1 szoba konyhás prima házak Boldogtalva utcán romek eroktelek olcsón. Ebesen 30 hold és 7 hold I. o. tanyásföldek. 22—1022

ELVESZETT (24)

ÖTEZER forintot keresek pár hóra kézizálog ellenében. Megkeresést Fix jövedelem jeligére a kiadóba. 24—1000

ELVESZTETTEM pénztárkönyvemet, megtaláloja jutalom ellenében adja le. — Horváth Tihmér műszerésznél Hunyadi u 19. 24—1005

AKTATÁSKÁMAT fontos iratokkal elvesztettme, Becsületes megtaláló illő jutalom ellenében adja le Németh Vilmának Kossuth u. 15. Kontsek Géza cégnél. 24—1011

KISGAZDAPARTI UJSÁG
Szerkesztésért felelős:
PALFY JÓZSEF
Kiadásért felelős:
SZIGETHY GYULA
ügyvezető igazgató.
Kiadja és nyomja:
TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki igazgató:
SZIGETHY KÁROLY.